

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

BIBLIOTECA UMFST MED-FARM
TARGU-MUREȘ
SERIESUA EI CUVINTELE
MONTATE LA KIVELY

* 5 5 0 0 1 5 4 1 1 *

Biblioteca UMFST

februarie 1950

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	Pag.
— Pentru dezvoltarea activității bibliotecilor în cadrul celui de-al doilea plan cincinal	1
— Popularizarea documentelor celui de-al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român	4
— Să intensificăm difuzarea cărții tehnice	11
★	
MIHAI NOVICOV — Premiile de Stat pe anul 1954 în domeniul prozei	13
BIBLIOTECI RAIONALE ȘI SATEȘTI	
— Din activitatea unei biblioteci satești	18
BIBLIOTECI SINDICALE	
— Când există preocupare	21
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
I. A. MOHOV — Popularizarea experienței fruntașilor în producție	23
BIBLIOTECI PENTRU COPII	
— Un concurs pentru mici povestitori de basme	26
— Secția de copii a bibliotecii Așezământului cultural „N. Bălcescu”	29
CONCURSUL PENTRU CITIREA LITERATURII „IUBIȚI CARTEA”	
STANCIU STOIAN — Discuțiile finale	32
ORGANIZAREA FONDULUI DE CĂRȚI ȘI A CATALOAGELOR	
VICTORIA CIMPOCA — Pe marginea articolului „Cataloagele și cititorii”	35
★	
C. COMOROVSKI — Prima sesiune științifică de bibliologie și documentare a bibliotecii Academiei R.P.R.	38
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI BIBLIOTECILOR	41
NE SCRIBU CORESPONDENȚII	42
CALENDARUL NOSTRU	44
BIBLIOGRAFIE	46

Pentru dezvoltarea activității bibliotecilor în cadrul celui de-al doilea plan cincinal

Cel de-al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român a prezentat un strălucit bilanș al victoriilor obținute de poporul nostru sub conducerea partidului în lupta pentru construirea socialismului în patria noastră, pentru pace și independență.

Documentele Congresului au arătat drumul străbătut în cei opt ani de la crearea Republicii Populare Române și perspectivele luminoase de viitor, mobilizând poporul muncitor pentru realizarea noilor înșăptuiri către care ne conduce partidul. După cum a arătat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în cuvântarea de încheiere, Congresul a elaborat un program de muncă și de luptă a partidului și a întregului popor pentru noi victorii în construirea economiei socialiste, pentru înflorirea culturii și științei, pentru bună starea poporului, pentru întărirea continuă a partidului și a statului democrat-popular, pentru apărarea păcii și securității patriei noastre.

Congresul a pus noi și măreșe sarcini în cadrul celui de-al doilea plan cincinal. El a trasat un program concret de muncă bazat pe ideile atotbiruitoare ale lui Marx, Engels, Lenin și Stalin despre construirea societății socialiste, chemînd pe oamenii muncii să desfășoare toate forșele, toată capacitatea și priceperea lor, pentru traducerea în viață a istoricelor hotăriri luate de Congres.

Partidul a acordat o atenție deosebită problemelor privitoare la munca ideologică și a fixat premisele creșterii în viitorii cinci ani, a culturii, științei, literaturii și artei. Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al partidului arată că: În 1955 statul a cheltuit pentru acțiunile social-culturale de cîteva ori mai mult decît în 1938, iar în perioada 1948—1955 s-au cheltuit 32,6 miliarde lei pentru învățămînt și burse, asistență medicală, pentru odihna oamenilor muncii și a copiilor lor, înflorirea artei și literaturii. În afară de această sumă, pentru asigurarea dezvoltării bazei materiale a culturii, învățămîntului, sănătății și sportului, în cursul primului nostru plan cincinal s-au investit peste 3,5 miliarde de lei. S-au construit școli, institute pentru pregătirea cadrelor superioare și pentru cercetări științifice, teatre, cinematografe, muzee, cămine culturale, spitale, dispensare și terenuri sportive.

Trecînd în revistă înșăptuirile de la sate, Raportul amintește că: Caravanele cinematografice, căminele culturale și bibliotecile sătești duc o muncă intensă pentru ridicarea nivelului cultural al țărânimii amintind totodată că în perioada 1951—1955 s-au cheltuit 12,5 miliarde pentru cultură și învățămînt.

Trasînd sarcini măreșe în fața poporului, Congresul a pus problema intensificării muncii ideologice, cerînd activiștilor pe țărîm ideologic de a generaliza experiența practică revoluționară a partidului și poporului nostru muncitor și de a trage concluziile corespunzătoare din această experiență, călăuzindu-ne după învățătura marxist-leninistă, așa cum face partidul nostru în elaborarea hotărîrilor și a altor documente ale sale. Este necesar să intensificăm activitatea teoretică în diferite sectoare ale frontului nostru ideologic.

Traducerea în viață a acestei sarcini deosebit de importante impune marilor biblioteci intensificarea activității lor teoretice puse în slujba dezvoltării științei bibliotecare din țara noastră. Recenta sesiune științifică a Bibliotecii Academiei R.P.R., studiile privitoare la istoricul bibliotecilor din țara noastră și despre activitatea unor oameni de știință și cultură din trecut în domeniul bibliografiei sînt începuturi care trebuie continuate și în viitor. Valorificarea experienței din trecut trebuie să constituie o bază pentru studierea mai profundă a bogatei activități bibliotecare care se desfășoară în prezent în țara noastră.

În perioada primului nostru plan cincinal bibliotecile s-au bucurat de posibilități largi de dezvoltare, numărul lor a crescut în mod simțitor, iar activitatea pe care o desfășoară tinde să se ridice la un nivel din ce în ce mai înalt, potrivit cu cerinșele de cultură ale maselor de cititori.

Ridicarea muncii ideologice în sectorul cultural-educativ pune în mod direct problema conținutului muncii ce se duce în bibliotecile noastre de masă. Tipărirea de către bibliotecile regionale a unor materiale bibliografice legate de specificul regiunii, îndrumarea sistematică de către bibliotecile raionale a bibliotecilor de la sate, organizarea de către bibliotecile sindicale de întâlniri între fruntași în producție și cititori, sînt experiențe ce trebuie studiate și puse în practică de toate bibliotecile.

Conținutul muncii cu cartea se va îmbunătăți, dacă lucrătorii bibliotecilor vor ști să-și axeze nemijlocit activitatea lor pe directivele Congresului, care au pus pe primul plan întărirea orînduirii democrat-populare, perfecționarea aparatului de stat, cimentarea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, educarea oamenilor muncii în spiritul patriotismului socialist, dezvoltarea pe toate căile a inițiativei și activității creatoare a oamenilor muncii, educarea lor în spiritul combativității și vigilenței de clasă, combaterea șovinismului și a naționalismului, unirea tot mai strînsă a oamenilor muncii romîni și de alte naționalități în lupta pentru întărirea Patriei, pentru construirea victorioasă a socialismului.

În lumina acestor directive, prima și cea mai importantă datorie a bibliotecilor este de a depune toate eforturile în vederea îmbunătățirii calitative a muncii în rîndurile maselor de cititori, pentru ca astfel să poată ajuta în mod activ pe oamenii muncii care au început bătălia pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de Congres.

Succesele obținute pînă acum de bibliotecile noastre, conțin toate premisele desfășurării unei activități mai bogate în cadrul viitorului nostru plan cincinal. Sarcina actuală a bibliotecilor este aceea de a populariza prin toate mijloacele programul de muncă și de luptă elaborat de Congres pentru viitorii cinci ani, în așa fel, încît el să fie cunoscut de toți oamenii muncii din patria noastră. Ajutîndu-i pe aceștia să cunoască directivele luminoase ale partidului, de a și le însuși în mod creator, bibliotecile vor ajuta masele muncitoare să traducă în viață cu deplin succes sarcinile puse lor de Congres.

În împlinirea acestei munci bibliotecile pot folosi forme și metode variate, experimentate în activitatea lor anterioară. Întocmirea de materiale bibliografice, organizarea de expoziții de cărți, acțiuni de masă și de îndrumare individuală a cititorilor — toate acestea trebuie să fie puse în slujba popularizării și studierii materialelor Congresului.

Pe această linie trebuie folosită experiența prețioasă pe care multe din bibliotecile noastre au acumulat-o în activitatea de popularizare a cărților ca și în domeniul atragerii cititorilor la studiul operelor clasicilor marxism-leninismului.

Intensificînd agitația vizuală, dina extindere consfăturilor cu cititorii asupra unor cărți cu tematici legate de directivele și hotărîrile Congresului, organizînd seri literare, expuneri bibliografice pe anumite teme politice, bibliotecile noastre și îndeosebi cele regionale, raionale și sătești, pot lărgi sfera cititorilor atrași la studierea documentelor de partid.

Grija de căpetenie a bibliotecilor trebuie să fie aceea de a mări circulația cărții de literatură politică. În această privință, bibliotecile și chiar unele biblioteci sătești au obținut oarecari succese. Există în prezent posibilități pentru o activitate mult mai bine organizată în această direcție, cu condiția ca să se generalizeze cu curaj experiența bibliotecilor fruntașe.

Deschizînd perspective strălucite în toate domeniile de activitate, Congresul a creat totodată și condiții optime necesare traducerii în viață a directivelor trasate, punînd la îndemîna celor ce muncesc mijloacele necesare îndeplinirii lor. Unul din aceste mijloace îl constituie și cartea, cu ajutorul căreia oamenii muncii învață să cunoască mai profund problemele legate de sarcinile lor, să devină cetățeni culși, cu o bună pregătire politică, culturală și profesională. Iată de ce atragerea unui cit mai mare număr de cititori din rîndurile oamenilor muncii, trebuie să constituie pentru bibliotecari o sarcină permanentă a activității lor, în direcția căreia ei sînt chemați să-și concentreze toate forțele.

Aceasta impune bibliotecilor să folosească la maximum cele mai bune forme de muncă pentru a mări neconținut numărul cititorilor, îndrumîndu-i să devină cititori permanenți, ajutîndu-i să-și însușească și să aplice învățăturile din cărți.

Mărirea numărului de cititori se impune în special la sate. În acest scop sînt necesare unele măsuri organizatorice, cum ar fi dezvoltarea rețelei de biblioteci mo-

bile și a punctelor de deservire pe lingă cămine culturale sau în comune în care nu s-au înființat încă biblioteci sătești, precum și o mai bună organizare și îndrumare a cercurilor de citit — forme de bază a activității cu cartea la sate.

Un accent deosebit trebuie pus pe dezvoltarea activității bibliotecilor de la colturile roșii ale gospodăriilor agricole colective, S.M.T., G.A.S. Toate categoriile de biblioteci trebuie să se considere mobilizate pentru îndeplinirea acestui obiectiv, venindu-le în ajutor prin trimiterea de cărți, materiale metodice și deplasări pe teren. În acest fel, ele vor aduce un aport însemnat în lămurirea politicii partidului, sprijinind cu ajutorul cărții îndeplinirea sarcinilor principale ale partidului în cel de-al doilea plan cincinal, în legătură cu transformarea socialistă a agriculturii, cu sporirea producției și dezvoltarea creșterii animalelor.

Mărirea numărului de cititori trebuie să fie o preocupare permanentă și pentru bibliotecile regionale și raionale. Acestea trebuie să treacă la aplicarea celor mai bune metode de muncă, să organizeze mai bine deservirea diferențiată a cititorilor, să dea sprijinul necesar celor ce activează în domeniul cercetărilor științifice, să ajute cu cărți profesionale pe muncitorii care luptă pentru o mai bună productivitate a muncii, într-un cuvânt să creeze asemenea condiții, încât orice om al muncii să poată găsi la bibliotecă toate cărțile care-l interesează.

Lupta pentru realizarea planului cincinal creează obligații deosebite bibliotecilor sindicale. Atrăgând un număr cit mai mare de cititori, aceste biblioteci trebuie să valorifice în mod creator bogatele fonduri de cărți tehnice și profesionale, ajutând în felul acesta pe oamenii muncii din mine, uzine, fabrici și din toate celelalte sectoare de producție la îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce le revin în cadrul planului cincinal.

Îmbunătățirea muncii bibliotecilor trebuie să se oglindească în completarea justă și continuă a fondurilor de cărți, potrivit cu exigențele actuale ale cititorilor. În anii cincinalului, care s-au scurs, s-au creat suficiente condiții pentru aprovizionarea bibliotecilor cu cărți din toate domeniile, dar aceste posibilități vor fi cu mult mai mari în viitor, dat fiind că în perioada celui de-al doilea plan cincinal s-a prevăzut o creștere a numărului de cărți care să asigure satisfacerea cerințelor populației și nevoile bibliotecilor. Completarea fondurilor nu trebuie făcută în mod mecanic, cu cărți alese la întâmplare, ci pe baza unui studiu al fondului respectiv și prin consultarea atentă a fișierelor de cititori, prin care bibliotecarii pot avea o orientare justă în direcția către care trebuie să îndrepte achiziționarea de cărți.

Este necesar ca lucrătorii din biblioteci să organizeze în așa fel munca de deservire, încât orice carte cerută de cititori să poată fi procurată imediat, recurgându-se la nevoie la împrumutul între biblioteci, ceea ce va permite valorificarea la maximum a bogatelor fonduri ale tuturor bibliotecilor din țara noastră.

Dezbaterile Congresului au arătat grija deosebită pe care partidul o poartă ridicării cadrelor. În sectorul cultural, ridicarea unor cadre bine pregătite, capabile să facă față sarcinilor multilaterale ce le revin, este problema asupra căreia bibliotecarii trebuie să se oprească cel mai mult.

În actuala etapă a dezvoltării economiei socialiste și a culturii noastre, avem nevoie de bibliotecari culți: îmbunătățirea conținutului muncii de bibliotecă, a deservirii cititorilor cu cărți, este indiscutabil legată de capacitatea profesională a celor ce muncesc în domeniul popularizării cărților, de gradul în care ei stăpinesc cunoștințele generale ale culturii, de modul în care reușesc să-și însușească învățătura marxist-leninistă și să-și ridice nivelul politic și ideologic.

Întregul popor muncitor din țara noastră a întâmpinat cu dragoste și entuziasm cel de-al II-lea Congres al partidului. Pretutindeni oamenii muncii au început să studieze documentele Congresului, hotărâți să pășească mai departe, sub conducerea partidului, pe drumul pe care și l-au ales, de a munci din toate puterile la îndeplinirea sarcinilor puse de partid.

Bibliotecarii trebuie să se considere mobilizați în acțiunea patriotică pentru popularizarea și difuzarea documentelor Congresului, să depună toate eforturile pentru a da tuturor celor ce muncesc un ajutor eficient în studierea acestor documente, pentru ca astfel să aducă aportul lor la îndeplinirea principalelor sarcini puse de Congres.

Popularizarea documentelor celui de-al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român

Între 23 și 28 decembrie 1955, s-au desfășurat în Capitala țării, lucrările celui de-al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

Congresul a aprobat în unanimitate linia politică și activitatea practică a C.C. și a adoptat Directivele cu privire la cel de-al doilea plan cincinal; Congresul a aprobat textul Proiectului de Statut modificat al P.M.R., l-a adoptat ca Statut al P.M.R. și a ales noul Comitet Central al Partidului.

Datoria cea mai importantă în momentul de față a lucrătorilor din toate bibliotecile este de a populariza prin toate căile documentele Congresului, contribuind astfel la cunoașterea lor de către masele largi de cititori. În articolul de față, lucrătorii bibliotecilor vor găsi unele sugestii în direcția organizării unei vii agitații vizuale pentru o cit mai largă popularizare a documentelor Congresului.

Recomandăm în primul rînd organizarea a două panouri. Lucrătorii bibliotecilor vor găsi aici schemele celor două panouri cu indicații asupra felului în care trebuie alcătuite.

În afara panourilor, lucrătorii bibliotecilor vor mai găsi și recomandări pentru întocmirea unei expoziții care să facă cunoscute cititorilor perspectivele pe care le deschid patriei noastre Directivele Congresului cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. Atragem atenția în mod deosebit lucrătorilor din biblioteci să aibă cea mai mare grijă pentru finerea la zi a secțiunilor expoziției, prin completarea lor cu materialele noi ce apar, precum și cu unele articole mai importante din ziarele locale legate de tematica secțiunilor respective.

SĂ STUDIEM TEMEINIC DOCUMENTELE CELUI DE-AL II-LEA CONGRES AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

(Panoul I)

Citat: „Congresul nostru trebuie să constituie un punct de plecare pentru lichidarea hotărâtă a oricărei subaprecieri a muncii ideologice, și, înainte de toate, pentru un mare avînt al studiului individual al teoriei marxist-leniniste”. Gh. Gheorghiu-Dej: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Materiale de expus:

GHEORGHIU-DEJ, GH.: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 160 p.

STOICA, CHIVU: Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R., cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 40 p.

CEAUȘESCU, N.: Modificări în Statutul Partidului Muncitoresc Român. Raport prezentat la Congresul al II-lea al P.M.R., București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 30 p.

— : Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român, cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 45 p.

— : Statutul Partidului Muncitoresc Român. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 32 p.

SĂ STUDIEM TEMEINIC DOCUMENTELE CELUI DE-AL DOILEA CONGRES AL P. M. R.

Panoul I

PARTIDUL MUNCITORESC ROMIN — CONDUCĂTORUL ȘI ORGANIZATORUL VICTORIILOR POPORULUI MUNCITOR

(Panoul II)

Citat: „Partidul Muncitoresc Român exprimă interesele poporului muncitor de la orașe și sate și-l conduce pe calea deschisă întregii omeniri de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Statutul Partidului Muncitoresc Român.

Citat: „Tăria partidului nostru constă în unitatea rindurilor sale, în faptul că el este construit pe bazele ideologice, organizatorice, politice și tactice ale leninismului”. Gh. Gheorghiu-Dej: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Materiale de expus:

GHEORGHIU-DEJ, GH.: Raportul de activitate al Comitetului Central al Par-

tidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 160 p.

PARTIDUL MUNCITORESC ROMÂN CONDUCĂTORUL ȘI ORGANIZATORUL VICTORIILOR POPORULUI MUNCITOR

Panoul II

GHEORGHIU-DEJ, GH.: 30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin. Raport prezentat în ziua de 8 mai 1951 la adunarea solemnă închinată celei de a 30-a aniversări a P.C.R., Ediția 3-a, București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 79 p.

CEAUȘESCU, N.: Modificări în Statutul Partidului Muncitoresc Român. Raport prezentat la Congresul al II-lea al P.M.R. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 30 p.

— : Statutul Partidului Muncitoresc Român. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 32 p.

— : Avem un cîrmaci încercat. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 64 p.

— : Partidul Muncitoresc Român — partid marxist-leninist al clasei muncitoare. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 58 p.

— Statutul Partidului Muncitoresc Român. Știința, 6.1.56, p. 1.

UN MĂREȚ PROGRAM DE MUNCA ȘI DE LUPTĂ PENTRU CONSTRUIREA SOCIALISMULUI ÎN PATRIA NOASTRĂ

(Expoziție)

Citat: „Sintem convingși că, în anii ce vor urma, Patria noastră, Republica Populară Română, va fi tot mai puternică și înfloritoare, iar poporul nostru muncitor va lupta cu și mai multă hotărâre, cu și mai mult entuziasm și patriotism pentru îndeplinirea celui de-al doilea plan cincinal”, Gh. Gheorghiu-Dej: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Citat: „Clasa muncitoare, fărănimea muncitoare, intelectualitatea vor primi cu entuziasm sarcinile importante ale celui de-al doilea plan cincinal, a căror realizare va duce la un nou avânt al economiei și culturii, la întărirea puterii economice a Patriei noastre, la ridicarea bunăstării celor ce muncesc”. Chivu Stoica: Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960.

SECȚIUNEA I: SPRE NOI VICTORII ÎN INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ A ȚĂRII.

Citat: *Proporția principală în privința repartiției investițiilor pe ramuri constă în prioritatea dezvoltării industriei față de celelalte ramuri ale economiei naționale, iar în cadrul industriei, a industriei grele față de industria bunurilor de consum*. Gh. Gheorghiu-Dej: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Citat: „Potrivit prevederilor proiectului de Directive, în cel de-al doilea plan cincinal urmează să se realizeze o creștere a producției industriale de 60—65%, în așa fel încât la sfârșitul acestui cincinal producția industrială a țării să fie de 5,4—5,6 ori mai mare față de anul 1948 și de 4,6—4,8 ori mai mare decât în 1938. Chivu Stoica: Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960.

Materiale de expus:

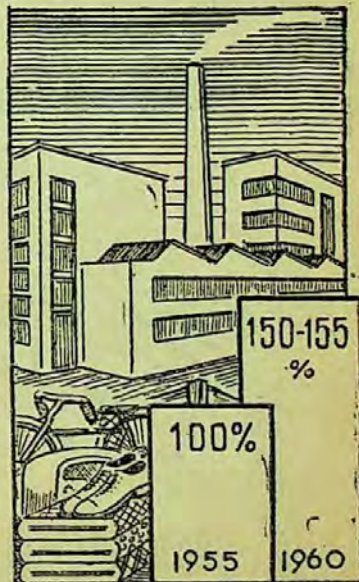
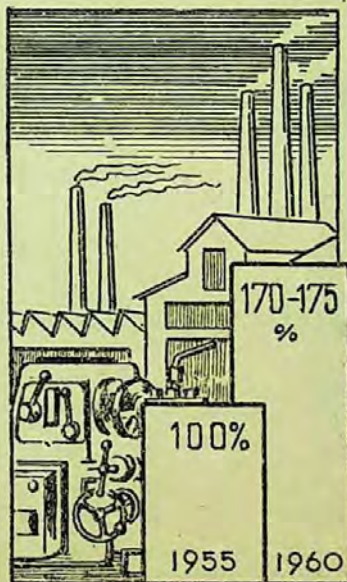
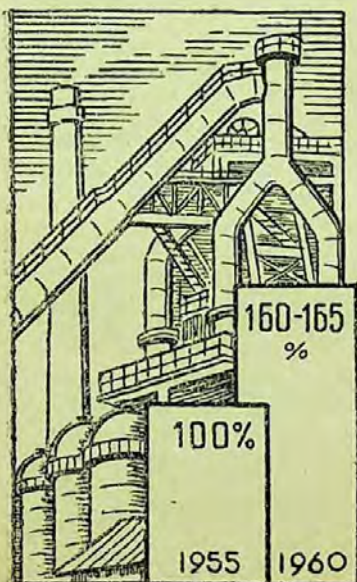
GHEORGHIU-DEJ, GH.: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 160 p.

STOICA, CHIVU: Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956-1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 40 p.

CREȘTEREA PRODUCȚIEI GLOBALE INDUSTRIALE

CREȘTEREA PRODUCȚIEI MILOACELOR DE PRODUCȚIE

CREȘTEREA PRODUCȚIEI BUNURILOR DE CONSUM

— : Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956-1960. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 45 p.

FLORESCU, MIHAIL : Marile perspective de dezvoltare ale industriei chimice în anii celui de-al II-lea cincinal. Știința, 5.1.56, p. 2.

GHERASIM, POPA : Sarcini de cinsie ale industriei constructoare de mașini. Știința, 8.1.56, p. 3.

IANCOVICI, V. : Industria electrotehnică în cel de-al doilea plan cincinal. România Liberă, 13.1.56, p. 2.

— : Dezvoltăm o puternică industrie grea. România Liberă, 4.1.56, p. 1.

— : Industria grea — baza dezvoltării întregii economii naționale. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 32 p. (Colecția „În ajutorul propagandistului”).

— : Pășim înainte pe calea industrializării socialiste. Știința, 3.1.56, p. 1.

— : Pe calea belșugului și buneistării. România Liberă, 3.1.56, p. 1.

— : Să producem mărfuri bune, trainice și frumoase. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1954, 45 p.

SECȚIUNEA II-a : PE DRUMUL LUMINOS AL TRANSFORMĂRII SOCIALISTE A AGRICULTURII.

Citat : „Rezolvarea deplină a problemei cerealelor-marfă și a aprovizionării îmbelșugate a populației cu produse agricole, creșterea continuă a nivelului de trai al țărănimii muncitoare, asigurarea industriei cu materii prime nu sînt posibile fără trecerea de la mica producție țărănească la marea gospodărie agricolă socialistă, capabilă să folosească pe deplin tehnica nouă și agrotehnica înaintată și să dea o mare cantitate de produse agricole-marfă”. Gh. Gheorghiu-Dej : Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Citat : „Sarcina principală în domeniul agriculturii pentru cel de-al doilea plan cincinal este dezvoltarea și întărirea continuă a sectorului socialist prin organizarea de noi gospodării colective și alte forme de cooperare în muncă.

Sectorul socialist va trebui să se dezvolte astfel ca la sfîrșitul celui de-al doilea cincinal să asigure 60—70% din producția totală agricolă-marfă”. Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960.

Materiale de expus :

GHEORGHIU-DEJ, GH. : Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului. București. Editura

de Stat pentru literatură politică, 1955, 160 p.

CREȘTEREA PRODUCȚIEI DE CEREALE ÎN AL DOILEA CINCINAL

GHEORGHIU-DEJ, GH. : Sarcinile Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii. Raport la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949. Ediția a 3-a. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1953, 80 p.

GHEORGHIU-DEJ, GH. : Cuvîntare rostită la Congresul fruntașilor din gospodăriile agricole colective. 23 mai 1953. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1953, 64 p.

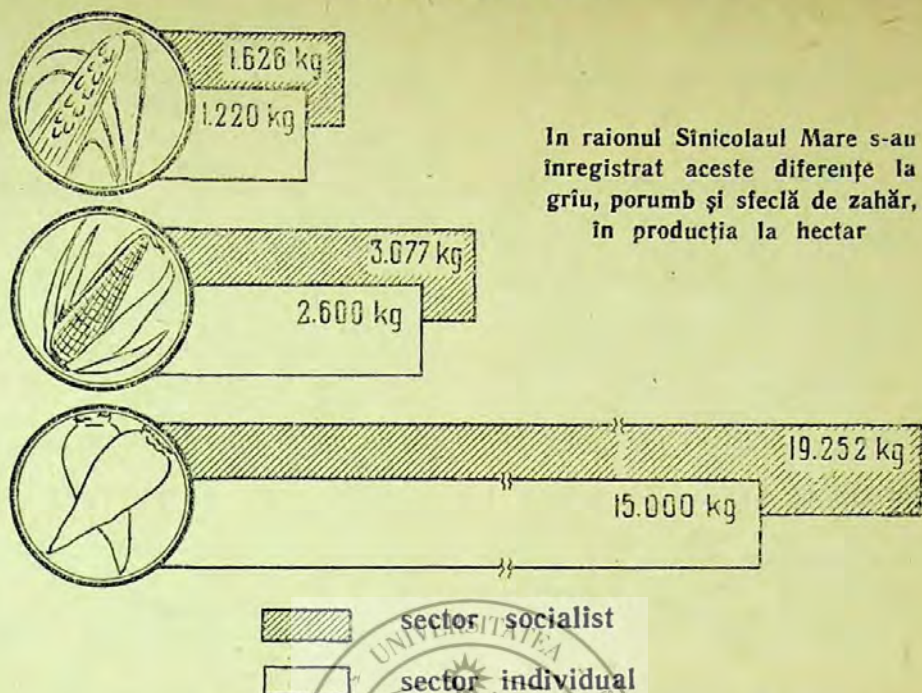
GHEORGHIU-DEJ, GH. : Cuvîntare rostită la Consfătuirea fruntașilor în agricultură. 1 martie 1955. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 47 p.

STOICA, CHIVU : Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 40 p.

— : Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Ro-

SUPERIORITATEA SECTORULUI SOCIALIST DIN AGRICULTURA FAȚA DE CEL INDIVIDUAL

In raionul Sinicolaul Mare s-au inregistrat aceste diferențe la grâu, porumb și sfeclă de zahăr, în producția la hectar

mîn cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 40 p.

IOSIF, V.: Calea luminoasă. Din viața de ieri și de azi a unui colectivist fruntaș. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 56 p.

MIHALE, AUREL: Facem și noi o întovărășire. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 60 p.

MIRCEA, DUMITRU: Foloasele muncii unite. De vorbă cu colectivștii cei harnici. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 55 p.

: Congresul frunțașilor din gospodăriile agricole colective. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1954, 240 p.

: Consfătuirea pe țară a frunțașilor în producție la cultura porumbului, cartofului și sfecele de zahăr. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1954, 164 p.

— : Pe drumul transformării socialiste a agriculturii. Scinteia, 4.1.56, p. 1.

— : Pentru lărgirea sectorului socialist din agricultură. România Liberă, 5.1.56, p. 1.

— : Spre noi succese în munca de transformare socialistă a agriculturii. Scinteia Tineretului, 12.1.56, p. 1 și 3.

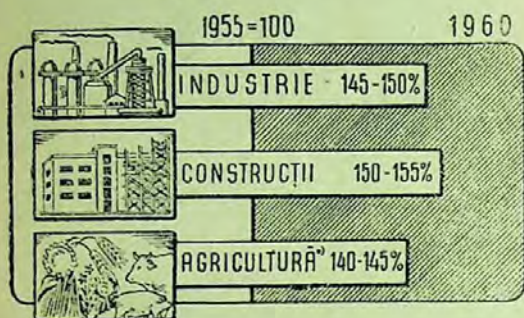
SECȚIUNEA III-a: CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII ȘI REDUCEREA PREȚULUI DE COST, CALE SIGURĂ PENTRU RIDICAREA NIVELULUI DE TRAI AL POPORULUI

Citat: „Reducerea prețului de cost trebuie privită ca o problemă centrală a întregii organizări a producției, trebuie să devină o preocupare vie și permanentă a ministerelor, a direcțiilor generale, a conducerilor întreprinderilor, a organelor și organizațiilor de partid, a comitetelor sindicale, a fiecărui om al muncii și în primul rînd a fiecărui comunist”. Gh. Gheorghiu-Dej: Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului.

Citat: „Creșterea productivității muncii în toate ramurile economiei naționale constituie una din sarcinile fundamentale ale celui de-al doilea plan cincinal, o condiție de bază în lupta pentru dezvoltarea forțelor de producție ale țării și pentru ridicarea

bunăstării celor ce muncesc". Chivu Stoica : Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960.

CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII în industrie, construcții și sectorul agricol de stat

Materiale de expus :

GHEORGHIU-DEJ, GH. : Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 160 p.

STOICA, ÇHIVU : Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956-1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 40 p.

— : Directivele Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 45 p.

BALTAZAR, I. și GRUIA, I. S. : Căile de reducere a prețului de cost în industrie. București, Editura de Stat pentru literatură științifică, 1954, 143 p.

MARIAN, PAUL : Metalurgiștii luptă pentru economii. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 57 p.

NAMOLARU, VICTOR : Ei luptă pentru reducerea prețului de cost. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1954, 39 p.

NAMOLARU, VICTOR : Muncesc mai cu spor. (Din experiența colectivului uzinei „I. C. Frimu“-Sinaia în creșterea productivității muncii). București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 47 p.

— : Mobilizarea rezervelor interne ale întreprinderilor. Sub redacția lui Carol Lonțear. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1954, 224 p.

— : Pe calea îmbunătățirii vieții poporului. Știința, 11.I.56, p. 1.

— : Pentru creșterea neîntreruptă a productivității muncii. România Liberă, 11.I.56, p. 1.

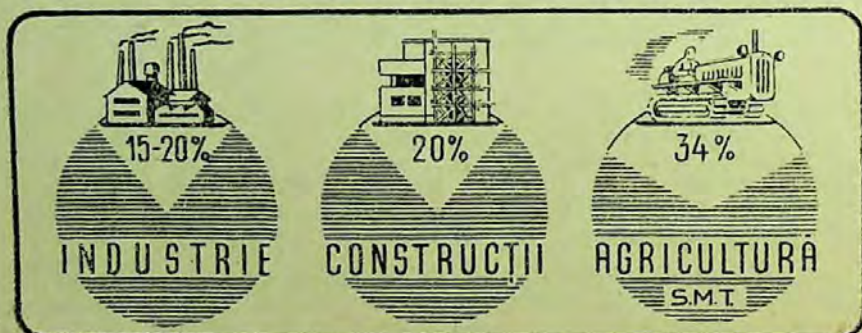
— : Pentru o productivitate sporită. Știința Tineretului, 11.I.56, p. 1.

— : Prețul de cost al producției industriale și căile reducerii lui. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 39 p. (Colecția „In ajutorul celor ce studiază în învățământul de partid. Probleme de tehnică, economie și organizare a producției industriale“).

— : Productivitatea muncii și căile ridicării ei în industria R.P.R. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 45 p. (Colecția „In ajutorul celor ce studiază în învățământul de partid. Probleme de tehnică, economie și organizare a producției industriale“).

REDUCEREA PREȚULUI DE COST

în industria republicană, în construcții și la lucrările executate de S.M.T.

Să intensificăm difuzarea cărții tehnice

În anii care au trecut, bibliotecile noastre, urmînd exemplul bibliotecilor sovietice, au acumulat o experiență bogată în ceea ce privește munca de difuzare și popularizare a cărții tehnice și de producție. Putem cita o serie de biblioteci, cu deosebire din regiunile industriale ale țării noastre, cum ar fi de pildă acelea de la uzinele „Ianos Herbak“ din Cluj, uzinele de tractoare „Ernst Thälmann“ din Orașul Stalin, fabrica „Electro-motor“ din Timișoara, biblioteca regională din Orașul Stalin, bibliotecile raionale din Petroșani și Hunedoara și altele, care au obținut rezultate destul de bune în munca cu cartea tehnică.

Cu toate aceste realizări, cu toată experiența acumulată, munca cu cartea tehnică nu se desfășoară încă la nivelul cerințelor actuale. Unele biblioteci din întreprinderi, precum și majoritatea bibliotecilor regionale și raionale, nu acordă atenția cuvenită acestei laturi atât de importante a activității lor.

Lucrările celui de-al II-lea Congres al partidului au scos în evidență sarcinile însemnate care stau în fața oamenilor muncii pentru îndeplinirea celui de-al doilea plan cincinal. Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. prezentat de tov. Gh. Gheorghiu-Dej la Congres, ne arată că „Productivitatea muncii poate și trebuie să facă salturi însemnate prin generalizarea metodelor avansate de muncă, prin folosirea deplină a utilajului, prin întrebuintarea completă a timpului de lucru, prin înlocuirea în procesul tehnologic a ceea ce este învechit și introducerea cu hotărîre a tehnicii noi“.

Ținînd seama de mărețele sarcini puse de Congres oamenilor muncii și de lupta ce trebuie dusă în toate sectoarele industriale pentru introducerea metodelor noi și avansate în producție, se cere ca bibliotecile sindicale, regionale, raionale, ale colțurilor roșii din S.M.T.-uri, să aducă o cit mai largă contribuție în această direcție, dînd un ajutor concret la ridicarea nivelului tehnic-profesional al celor ce muncesc în aceste sectoare.

Sarcina de difuzare și popularizare a cărții tehnice și de producție nu revine numai bibliotecilor cabinetelor tehnice; ea privește în aceeași măsură și bibliotecile de masă, cărora li s-au creat condiții din cele mai bune pentru a desfășura o bogată și variată activitate cu cartea.

Din zecile de mii de volume, cîte formează fondurile de cărți ale acestor biblioteci, o parte însemnată sînt cărți tehnice și de producție. Ele au de asemenea, la dispoziție și numeroase reviste de specialitate, toate acestea fiind editate pentru muncitorii din fabrici și uzine, pentru S.M.T.-iști și țărani muncitori.

Dar nu toți bibliotecarii noștri au știut să valorifice fondurile de cărți tehnice de care dispun și să le dea o largă circulație, punîndu-le la îndemîna celor ce au nevoie de ele. Controlînd evidențele statistice ale bibliotecilor de masă, se constată o foarte slabă circulație a cărților tehnice și de producție și un număr cu totul neînsemnat al cititorilor acestor cărți. Lipsurile decurg și din faptul că bibliotecarii noștri deși au suficiente cărți tehnice și de producție, totuși nu reușesc să cunoască conținutul lor și nu-și dau seama cît sînt de folositoare cititorilor pe care biblioteca îl deserveste.

În momentul de față, cînd oamenii muncii din toate sectoarele de producție au pornit cu elan sporit la traducerea în viață a noilor și mărețelor sarcini ce le pune în fața lor al doilea plan cincinal, se cere ca și bibliotecile noastre de masă să pornească la o nouă și creatoare activitate în domeniul muncii de difuzare și popularizare a cărții tehnice și de producție.

Condiția ca bibliotecarii să cunoască bine conținutul cărților tehnice și profesionale nu trebuie înțeleasă în sensul studierii și cercetării amănunțite a fiecărei cărți în parte. Este suficient ca ei să consulte recenziile care apar în ziare și în revistele de specialitate, să cerceze fișele tipărite de I.D.T. pentru a-și

putea da seama în linii generale, cărei categorii de cititori se adresează cărțile ce le are biblioteca.

Cunoașterea fondului de cărți îi va ajuta pe bibliotecari la justa lui completare, precum și la înlăturarea acelor cărți care au un conținut depășit sau care nu au nici o legătură cu cerințele și preocupările cititorilor.

Justa completare a fondului de cărți tehnice, îmbogățirea lui permanentă cu tot ce apare nou, va contribui la atragerea cititorilor către bibliotecă, către studierea cărții de specialitate tehnică.

Este bine ca bibliotecile de masă să atragă în această muncă anumiți specialiști — tehnicieni și ingineri — sau să colaboreze cu bibliotecile cabinetelor tehnice. Cu ajutorul acestor specialiști, bibliotecile pot întocmi materiale bibliografice pentru popularizarea cărților tehnice și de producție, difuzându-le atât cititorilor, cât și bibliotecilor care nu au posibilitatea de a întocmi asemenea materiale și care la rândul lor să le difuzeze la locul de muncă al cititorilor.

Bibliotecile regionale, care activează în centre mari muncitorești, cum sînt de pildă cele din regiunea Stalin, Bacău, Timișoara, Baia Mare, Cluj, Arad, etc., pot organiza, la bibliotecile lor, cu ajutorul specialiștilor, consultații asupra cărților tehnice și de producție. În cadrul acestor consultații să se expună mai pe larg conținutul a două — trei cărți tehnice, insistîndu-se asupra metodelor ce se desprind din cuprinsul lor, asupra condițiilor în care pot fi studiate și apoi aplicate la locul de muncă.

Atragerea muncitorilor spre studierea cărților tehnice și de producție, dezvoltarea gustului lor pentru aceste cărți, a devenit în momentul de față o sarcină importantă a tuturor bibliotecilor de masă. Pentru aceasta, este necesar ca bibliotecarii să studieze fișele cititorilor, să se intereseze unde muncesc aceștia și cîți dintre ei citesc cartea tehnică. Cunoșcînd cum și unde muncesc cititorii, bibliotecile pot pregăti discuții individuale cu unii dintre ei, cu care prilej să li se

recomande cărțile de care au nevoie în producție. Aceste discuții pot fi pregătite pe anumite specialități mai răspîndite ca de exemplu, pentru strungari, lăcătuși, frezori, sudori, etc., recomandîndu-li-se cărți corespunzătoare. Pentru reușita acestei acțiuni trebuie consultați și inginerii, mai ales în ce privește cărțile ce urmează a se alege pentru recomandare.

În vederea îndrumării lecturii cititorilor, bibliotecile mai mari pot întocmi planuri de lectură pentru anumite categorii de cititori, pe ramuri de producție, cu teme ca: **Ce să citească un strungar**, **Ce să citească un electrician** etc. Asemenea materiale pot constitui un îndrumar prețios în sistematizarea și planificarea lecturii acestora.

Atenția ce se va acorda tuturor cititorilor fie printr-o deservire cît mai diferențiată, fie printr-o îndrumare sistematică a lecturii, va dezvolta gustul lor de citit și-i va stimula să studieze cărți tehnice și de producție, în care vor găsi răspuns la toate problemele noi ce se pun în procesul de producție.

Bibliotecarii trebuie să folosească în acest scop toate metodele ce le stau la îndemînă, căutînd neconținut forme noi și cît mai potrivite pentru atragerea unui număr cît mai mare de cititori.

Un ajutor eficace în munca de popularizare a cărții tehnice poate fi cerut și presei locale, presei de uzină și stațiilor de radioamplificare din întreprinderi. Aci se pot reproduce păreri ale fruntașilor în producție, ale inovatorilor, despre felul cum au fost ajutați de cartea tehnică în mărirea productivității muncii, prin folosirea metodelor avansate, a tehnicii noi.

Ținînd o strînsă legătură cu viața din uzină și întreprinderi, bibliotecile noastre de masă își vor putea îndeplini rolul pe care-l au ca instituții cultural-educative de masă, ca focare de răspîndire a științei și tehnicii noi, în rîndurile cele mai largi ale oamenilor muncii din țara noastră.

PREMIILE de STAT pe ANUL 1954 in domeniul prozei

MIHAI NOVICOV

Cele trei volume de proză distinse cu premiul de stat pe 1954 sînt cărți diferite și ca temă și din punctul de vedere al stilului de realizare.

Bărăgan, romanul lui V. Em. Galan e o lucrare care s-a bucurat de un mare succes de la apariție. Succesul se explică în primul rînd prin actualitatea volumului. *Bărăgan* e o carte prin care autorul intervine activ în viață, ajută oamenii să înțeleagă în adîncime unele aspecte ale luptei actuale.

După cum se vede clar din raportul C.C. prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și adoptat ca program de luptă de Congresul al 2-lea al P.M.R., acțiunea de transformare socialistă a agriculturii intră într-o fază nouă. Pînă la sfîrșitul celui de-al doilea plan cincinal, sectorul socialist va trebui să devină preponderent în agricultură. De bună seamă în realizarea acestei sarcini mărețe vor trebui învinse greutăți destul de mari. Valoarea romanului *Bărăgan* decurge în primul rînd din faptul că învață oamenii muncii cum trebuie învinse greutățile. Ur_mărind lucrările Congresului, ne-am putut da seama că problema aceasta a învingerii greutăților e o problemă esențială. Succesele raportate de oamenii muncii din R.P.R. sub conducerea Partidului au fost mai mari, acolo unde organizațiile de partid — iar sub îndrumarea lor întreaga masă a celor ce muncesc — n-au pierdut perspectiva oricare ar fi greutățile și insuccesele vremelnice, ci au avut încredere fermă în linia partidului, au luptat dirz pentru aplicarea ei. Și dimpotrivă rezultate mai slabe au fost obținute acolo unde organele de conducere au pierdut perspectiva, s-au îndepărtat de la linia partidului și au făcut concesii unor puncte de vedere înapoiate, oportuniste. În romanul *Bărăgan* același adevăr e înfățișat cu mijloace artistice. Romanul convinge și educă în primul rînd prin figura eroului principal — comunistul Anton Filip. Ceea ce caracterizează îndeosebi acest personaj — devenit foarte popular în rîndurile cititorilor — este încrederea lui nestrămutată în partid și în linia partidu-

lui. Datorită acestei încrederi Filip nu dă înapoi în situații în care mulți ar pierde poate perspectiva și ar da bir cu fugiții. Numit director al fermei de stat „Lespezi” — unde pînă atunci „gospodărea” nestingherit escrocul Răghină, după primul contact cu terenul își dă seama că ferma, „de fapt nu există”, că totul trebuie pornit de la început. Constatarea însă nu numai că nu-l sperie, ci-l îndirjește. Știind că în orice împrejurare lupta nu poate fi dusă fără un mănunchi de oameni hotărîți și devotați, știind totodată că acest mănunchi nu poate fi decît organizația de partid, cu toate că membrii de partid sînt risipiți, iar munca organizației dusă de ripă, nu se liniștește pînă nu asigură constituirea unui grup de partid la Lespezi. Pentru ca ferma „să meargă” e nevoie de cele mai variate lucruri. De toate se apucă fără șovăire. E nevoie de tractoare? — îl înfruntă pe „vecinul” Vițcu; birocratizat și adormit, plin de sine, pe un parc întreg de mașini și nu-l lasă pînă nu obține tractoarele cerute. E nevoie de o școală de tractoriști? —

V. EM. GALAN

Bărăgan

face și o școală de tractoriști. Trebuie să se bage în problemele comunei? — o face cu calm și competență. E nevoie de oameni pentru lucru? se bate pentru oameni.

Romanul *Bărăgan* e construit ca o amplă poveste despre felul cum comunistul Anton Filip împlinește sarcina care i-a fost încredințată de partid. Diferite episoade ale romanului sînt de fapt momente mai însemnate ale acestei bătălii concrete: sosirea la fermă, alungarea escrocului Răghină, contactul cu satul, cercetarea terenului, începutul muncilor agricole, cunoștința cu Vițeu, organizarea școlii de tractoriști, etc., etc. Urmărind eforturile și frământările lui Anton Filip, cititorul cunoaște prin el o „lume caracteristică locului și timpului zugrăvit.

Era în 1947. Partidul abia pornea la constituirea sectorului socialist al agriculturii (fermele de stat). Nu era ușor. Dar tocmai în focul bătăliei grele, grîul se alege mai bine de neghină. În jurul comunistului Anton Filip se strîng cei cinstiți și dîrji: vizitiul Mitu Cirstei, altădată om de milit și batjocorit, astăzi membru de partid, din ce în ce mai conștient de noua răspundere, tractoristul Prodan, încă lipsit de experiență dar însuflețit de entuziasmul lui Filip, Dincă Giorovan, țaran sărac, fost prizonier în U.R.S.S., inițiator al unui „colhoz“ (care de bună seamă nu se putuse realiza atunci), cam dezamăgit, dar încrezător că va veni totuși timpul și pentru „visul“ său, Țiripan, fost argat care trece înot Dunărea ca să scape de chiaburi și să devină lucrător liber la fermă, Avram Moțu, un fel de pelegrin al bălților și mulți alții. Exemplul viu al comunistului face să li se alăture și oameni crescuți și educați de vechiul regim cum ar fi inginerul agronom Matei, incapabil să se supună unei discipline minimale, anarhist și violent, dar îndrăgostit de meseria sa, dornic de muncă, din ce în ce mai apropiat comunistilor, tocmai pentru că simte în ei minunați tovarăși de lucru, intelectualul Olteanu, timid și neîncrezător în puterile sale, dar cinstit și sincer, mijlocașul Cirmis, în aparență circotaș și veșnic nemulțumit, care singur nu-și dă seama cum viața îl împinge în front cu comuniștii împotriva chiaburilor.

Toți acești oameni se unesc în lupta împotriva dușmanilor poporului. Galeria personajelor negative e și ea vastă, mergînd de la inamicii învețerați ca escrocii Răghină sau moșie-

rul Hector Pană Grăniceru, pînă la indivizi camuflați, în aparență devotați noului regim, dar de fapt plini de ură împotriva cuceririlor poporului. Cea mai interesantă e figura chiaburului Erhan, frate al colonelului Tiberiu Erhan, fugit cu hitleristii. Erhan adoptă o poză de pocăit, regretă legăturile de rudenie cu un trădător, mai mult chiar, între el și fratele său, cînd acesta se întoarce pe ascuns se iscă contradicții adevărate. Cu toate acestea Erhan nu se poate împăca cu noua situație. Trecutul atîrna prea greu de picioarele sale. Prezentarea formelor variate pe care le îmbracă lupta de clasă în perioada de trecere este încă un merit al romanului *Bărăgan*, un merit cu atît mai însemnat cu cît în fața constructorilor socialismului se pune sarcina combaterii părerilor greșite cu privire la așa zisa „des-tindere“ în lupta de clasă.

Vorbînd în cadrul raportului C.C. prezentat la Congresul al II-lea al Partidului despre succesele artei și literaturii în R. P. R., tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a spus între altele că publicul cel nou, setos de frumos „cere creatorilor ca operele lor să fie făurite la un înalt nivel de măiestrie așa cum merită temele mărețe cărora le sînt consacrate“. Romanul *Bărăgan* răspunde tocmai acestor cerințe. Personajele sînt vii, bine caracterizate, totul se mișcă firesc, viața pulsează din plin. Nu înțelnești nici tendința de a o prezenta „trandafiriiu“, prin tocirea contradicțiilor, greutățile sînt prezentate veridic, în adevăratele lor dimensiuni, ca niște greutăți reale și nu de paradă. Totodată însă, pentru nici o clipă cititorul nu pierde încrederea în superioritatea și victoria forțelor socialismului. Nimic nu e searbăd, cenușiu, meschin. Oamenii noi, educați de partid sînt mai frumoși, mai demni, mai umani decît adversarii lor și tocmai de aceea înving. În mare măsură, largă perspectivă pe care o deschide romanul se datorește măiestriei cu care este zugrăvit eroul principal Anton Filip. În construirea lui autorul a reușit să evite unilateralitatea. Filip are o viață personală bogată, se frământă și pentru problemele familiare și din cauza unor necazuri trecătoare, se enervează, cîteodată pierde cumpătul chiar, dar întotdeauna stăpînește situația. Pentru că orice ar face, oricare ar fi complexitatea problemelor care-l trag din toate părțile, ascuțișul gândirii și sentimentelor sale se îndreaptă inva-

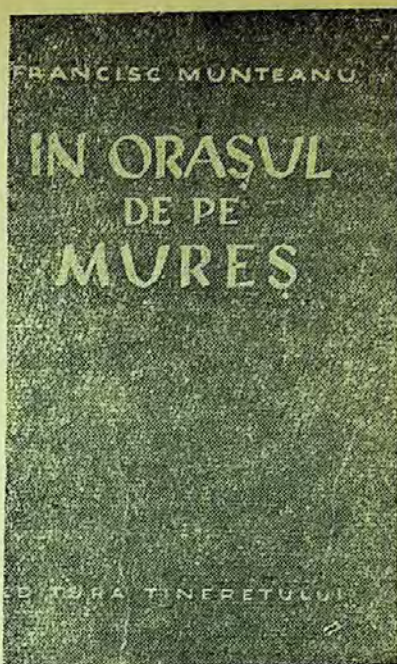
riabil spre cauza clasei muncitoare, spre cauza partidului. În această însușire rezidă marea umanitate a caracterului. Anton Filip este tipul reprezentativ al omului nou, pentru care bucuria și fericirea vieții constau în posibilitatea de a se dedica în întregime cauzei libertății și bunăstării poporului. Tocmai de aceea figura lui Anton Filip mobilizează pe cititor să se avînte cu și mai mare însuflețire în lupta pentru triumful comunismului. Iar în aceasta constă neîndoios meritul principal al romanului.

*

Un alt volum de actualitate distins cu premiul de stat este romanul *În orașul de pe Mureș* al tînărului scriitor Francisc Munteanu. Însă în timp ce în romanul *Bărăgan* în centrul acțiunii stă figura unui singur personaj (Anton Filip) și lupta acestuia pentru împlinirea unei sarcini de partid, în lucrarea *În orașul de pe Mureș* e vorba de prezentarea mai amplă a unei bătălii (pentru fabricarea primului strung rominesc), în care se întîlnesc și se împletesc drumurile de viață ale unor oameni din medii sociale foarte diferite.

O caracteristică a romanului lui Francisc Munteanu este stăruința vădită de a evita cu orice preț șablonul, de a nu prezenta realitatea doar în alb și negru, ci a da un tablou care să reflecte viața cu toate contradicțiile ei. Tocmai această grijă de a reliefa mereu ce e contradictoriu în viață dă prozei lui Francisc Munteanu suflul de inedit și autentic. Ciocnirea continuă a tendințelor contradictorii, ca o caracteristică generală a vieții în mișcare, e cu atât mai puternică astăzi, cînd bătălia pentru construirea socialismului a trezit la participare activă mase uriașe de oameni, stîrnind totodată ura și rezistența înverșunată a dușmanilor poporului. Francisc Munteanu urmărește ciocnirea forțelor contradictorii în destinul aproape a fiecărui personaj.

Iată de pildă tînărul Mircea Rotaru. E fiul unui speculant fugit peste hotare. Și-a început studiile la seminarul teologic, dar s-a dezmeticit repede reușind să se mute la un institut ingineresc din orașul unde se petrece acțiunea. E un tînăr energic, capabil, îndrăgostit de viitoarea lui meserie. Visează să construiască mașini. Totodată însă e îmbicsit pînă peste cap de mentalitatea burgheză; e cinic, plin de dispreț față de oa-

menii simpli. Dragostea de muncă îl apropie de comuniști, mediul putred în care trăiește, îl trage mereu în mocirla ideologiei și moralei burgheze.

Foarte diferit de Mircea Rotaru, poate chiar opus lui e tînărul muncitor Pavel Cuc. E cinstit, entuziast, intransigent atunci cînd e vorba de interesele clasei muncitoare. Dar e rigid și schematic în multe aprecieri, naiv și lipsit de experiența vieții. Tocmai din cauza acestor lipsuri se pomenește la un moment dat încurcat într-o legătură de dragoste cu o fată pe care de fapt n-o iubește. Cu greu își apropie oamenii, e ursuz și neîncrezător.

Inginerul Ardeleanu e legat prin mii de fire de vechiul regim, de foștii patroni, de complicatul sistem de relații și obiceiuri burgheze în care a trăit o viață întreagă. Dar e un inginer bun, un om în fond cinstit, dornic de a munci.

Oniga, secretar al organizației de partid din fabrică e un om integru. Oniga nu șovăie și nu se îndoiește niciodată de ceea ce are de făcut atunci cînd e vorba de sarcinile de partid sau problemele luptei de clasă. Dar lupta nu i-a dat răgaz să-și aranjeze și viața personală. Iată de ce în raport cu aceste probleme, cîteodată nesigur ca un copil, cade pradă unor porniri cu totul înfîplătoare.

Cu multă dragoste a descris autorul pe tînărul moț Brad Gheorghe, un

copil al naturii, sălbatec și pur, plin de reacții spontane, nestăpînite, dar cu sufletul veșnic deschis pentru tot ce e nou și bun în viață. Brad exasperează pe mulți în jurul său prin felul firesc de a lua dintr-odată cele mai năstrușnice hotărîri, totodată însă stîrnește, oriunde apare, un curent de caldă simpatie. Tînărul iubește tot: munții, cerul, oamenii, viața.

Pentru capacitatea lui Francisc Munteanu de a ilustra prin destine cu totul neprevăzute contradicțiile e ilustrativă figura tinerei Onica Onofrei (Mia). Fată de burghezi, fugiți și ei în străinătate, se pomenește singură la București și, printr-un complex de împrejurări, e luată drept prostituată. Prin recalificare devine muncitoare și este cît pe aici să fie trimisă în străinătate în grupul care însoțește primul strung românesc la un tîrg de mostre. Numai vigilența tovarășilor din conducerea organizației regionale a partidului îi spulberă pînă la urmă visul și demască duplicitatea existenței sale.

Dacă ne-am mîrgini numai la cele înșirate mai sus și încă ar fi suficient pentru a arăta cît de bogat și variat e prezentată viața în romanul *În orașul de pe Mureș*. De fapt însă bogăția de fapte, întîmplări și caractere e și mai mare.

Partea slabă a romanului constă în aceea că nu întotdeauna autorul stăpînește bogăția de material. După cum s-a arătat și într-un articol re-

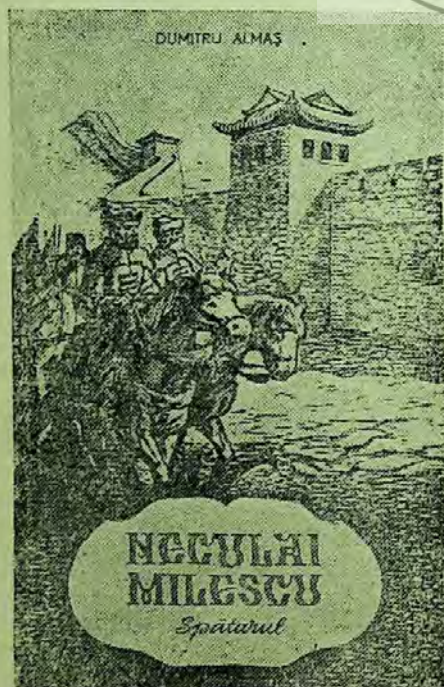
dacțional al „Scintei”, în volumul *În orașul de pe Mureș* nu există niciun personaj pozitiv bine realizat, care să fie într-adevăr reprezentativ pentru zilele noastre, care să întruchipeze artistic superioritatea noului, precum și procesul de înfrîngere și de lichidare a ce este vechi. Personajele negative și laturile slabe ale personajelor pozitive sînt rediate mai interesant, mai plastic și mai uman decît personajele și întîmplările cele mai caracteristice pentru forțele înaintate ale societății noastre. Într-un cuvînt romanul *În orașul de pe Mureș* aduce în fața cititorului multe aspecte interesante și inedite ale vieții noi, dar nu întotdeauna ajută cititorului să se descurce în păienjeniișul contradicțiilor, să discearnă sensul dezvoltării vieții.

*

Cel de-al treilea roman distins cu premiul de stat pe 1954, e cu totul diferit de celelalte două. Nu e un roman cu subiect de actualitate, ci un roman istoric. Cu toate acestea e o carte foarte actuală, întrucît evocînd pagini din trecutul poporului, educă în cititori, mai ales în cei tineri, dragostea pentru istoria patriei. Fiind un roman despre viața spătarului Neculai Milescu, volumul cultivă în tineri calități indispensabile constructorilor socialismului: curiozitatea științifică, curajul, dorul de aventură în sensul bun al cuvîntului. Valoarea principală a acestui roman este cea documentară.

Printr-o istorisire în general antrenantă și bine condusă este evocată epoca de la sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul celui de-al XVIII-lea. Acțiunea se desfășoară pe spații foarte mari de la Iași și Țarigrad (Constantinopol), prin diverse alte capitale europene pînă la Moscova și de aci dincolo de zidurile Chinei pînă-n Pechin. Totodată sînt înfățișate numeroase personaje istorice. Toate acestea fac din romanul *Neculai Milescu Spătarul*, de Dumitru Almaș o carte foarte instructivă pentru tineret.

În completarea cunoștințelor lor de istorie, tinerii pot afla cum se trăia în Moldova, în Țara Romînească și în alte țări în epoca de destrămare a sistemului feudal. Cruzimea, ignoranța și venalitatea boierimii feudale sînt zugrăvite în culori puternice. Autorul reliefează procesul de jefuire a țaranilor răzeși, de pămînturile ce le aparținuseră de veacuri și transformarea acestor oameni liberi în iobagi.

Volumul *Neculai Milescu Spătarul* e alcătuit cu grijă pentru respectarea adevărului istoric. O perioadă destul de îndelungată și tulbure din istoria Moldovei — de la ultimii ani ai domniei lui Vasile Lupu și pînă la înscăunarea domniilor fanariote e zugrăvită cu amănunțime. Totodată întâmplările din Moldova sînt încadrate în istoria generală europeană. Sînt bine redată dedesubturile diplomației care luase atunci un mare avînt. Autorul a sezizat și a redat cu iscusință învățămintele istorice așa cum decurg ele din viața însăși: problema principală pentru poporul român fiind apărarea împotriva tendințelor coto-pitoare și nimicitoare ale imperiului otoman, era firesc ca toți acei care doreau să ajute țara nu numai cu vorba dar și cu fapta, să se întoarcă spre Rusia. Figurile boierilor devin și mai odioase intrucît soarta țării le este indiferentă. Ei sînt gata să se lingusească în fața turcilor numai să li se asigure posibilitatea de a-și rotunji averile prin jefuirea țărănilor. De aceea pot fi numiți pe drept cuvînt trădătorii țării și dimpotrivă acei dintre ei ca Neculai Milescu, Miron Costin, Gheorghe Ștefan și alții, care deși rămîn boieri și ca toți boierii sînt adesea cruzi, samavolnici și chiar disprețuitori de popor, sînt totuși oameni înaintați pentru timpul lor, patrioți.

În volumul *Neculai Milescu Spătarul* atari probleme istorice sînt redată tangențial sau direct într-o istorisire captivantă și prin aceea că aduce mereu cititori în țări și ținuturi noi: Moldova, Turcia, Țara Românească, Polonia, Brandenburg, Suedia, Franța, Rusia, China — iată lista și încă necompletă, — a diferitelor popasuri în drumul de peregrinare a spătarului. Datele cu privire la înfățișarea orașelor și satelor, obiceiurile, peisajele, raporturile între diferitele clase sociale, limba, caracterul oamenilor sînt bogate. Mai ales cele privitoare la China unde materialul adunat de savantul moldovean însuși e folosit cu pricepere. Din acest punct de vedere cartea lui Dumitru Almaș e o reușită îmbucurătoare.

Trebuie menționat totuși că în ceea ce privește atmosfera și mai ales vederile oamenilor, caracterul istoricește concret al povestirii este cîteodată sacrificat. Unele aprecieri, mai cu seamă cu privire la revoluția engleză sau raporturile între clase, puse în gura unor personaje la sfîrșitul veacului al XVII-lea sună anacronic, ele fiind rezultatul unei experiențe socialumane mai îndelungate. Introducerea

unor atari pasaje lipsește pe alocurea istorisirea de firesc și-i dă o nuanță nerealistă. De asemenea din punct de vedere al zugrăvirii artistice cartea e scrisă inegal. Alături de pagini reușite, în care oamenii se mișcă viu și nestîngheriți, sînt și multe pasaje în care prezentarea artistică e înlocuită prin simpla informare a cititorului despre cutare sau cutare schimbare în viața sau starea de spirit a unuia dintre personaje.

Totuși chipul personajului principal — spătarul Milescu — e incontestabil reușit. Dealtfel el este singura figură în roman care se impune ca un erou. Restul personajelor sînt mai mult sau mai puțin episodice. Pînă și Radu Marcu, însoțitorul credincios al spătarului nu se dezvăluie ca om, ci este mereu înfățișat fie ca o simplă prezență fizică, fie ca un rezonator avînd drept unica sarcină să repete că peste tot oamenii săraci trăiesc prost. În schimb pe spătar îl cunoaștem cu toate contradicțiile sufletului său. Autorul a știut să evite în zugrăvirea eroului preferat, tendințele de idealizare. Neculai Milescu apare în volum ca un om cu multe merite: sufletul său vibrează la suferințele poporului, se răscoală adesea împotriva nedreptății, e patriot, drept, cinstit; — un om al culturii. Dar cu toate acestea Neculai Milescu rămîne un produs al clasei sale. În tinerețe nu odată a alunecat pe panta petrecerilor fără sens; în maturitate n-a putut vedea izbăvirea norodului decît prin intervenția domnilor, vederile sale luminate nu depășesc limita timpului. Tocmai aceste contradicții dau figurii lui Neculai Milescu viabilitate și volum fizic. Portretul lui rămîne în amintirea cititorului și ca înfățișare exteroară și ca structură sufletească. E dîrz și încăpățînt, tenace dar nestărnit, sentimental dar lucid. Cu îndeminare autorul ne ajută să înțelegem cum din vîlmășagul acestor porniri contradictorii, se impune trăsătura principală a caracterului: curiozitate nestăvilă și dorul de aventură. Tocmai acestea l-au dus pînă la izbîndă și i-au chezășuit gloria. Figura lui Neculai Milescu unul din primii exploratori ai continentului asiatic cinstește poporul român. Iată de ce istorisirea vieții acestui neobosit căutător al adevărului, e o contribuție însemnată la educația patriotică a tineretului nostru.

N. R. Prezentul material poate fi folosit de bibliotecari pentru organizarea unor seri literare pe această temă.

BIBLIOTECI *raionale* și *sătești*

Din activitatea unei **BIBLIOTECI SĂTEȘTI**

Biblioteca sătească din comuna Ștefănești, raionul Pitești, se numără printre primele biblioteci sătești înființate în regiunea Pitești.

La început, în 1951, această bibliotecă a înregistrat o slabă activitate; numărul cititorilor raportat la totalul populației comunei era foarte mic. Chiar în anul 1953, de pildă, după doi ani de activitate, biblioteca deservea numai 98 de cititori, în majoritate elevi și tineret. Multă vreme biblioteca n-a avut un local corespunzător, nici utilajul necesar, iar numărul cărților era destul de redus. Toate acestea s-au datorat desigur, faptului că la conducerea ei s-au perindat bibliotecari cu o slabă pregătire profesională, fără dragoste de muncă ce le-a fost încredințată. Ei s-au interesat foarte puțin de înzestrarea bibliotecii, de popularizarea și difuzarea cărților, de atragerea la carte a țărănimii muncitoare.

Cu timpul însă, situația la biblioteca sătească din comuna Ștefănești s-a schimbat radical. Sezisîndu-se de inactivitatea ei, Comitetul executiv al sfatului popular comunal a luat o serie de măsuri care au stat la baza dezvoltării ei ulterioare. Astfel, s-au creat bibliotecii condiții materiale în vederea unei bune activități, mutînd-o în centrul comunei, într-un nou local, format din două camere, — depozit de cărți și sală de lectură — înzestrînd-o apoi cu mobilierul necesar. A fost sporit, de asemenea, și numărul cărților. Date fiind cerințele de activitate în timpul lunilor de iarnă, sfatul popular se îngrijește să repartizeze bibliotecii combustibilul pentru încălzit și iluminat, asigurîndu-i-se toate posibilitățile de a duce o activitate continuă.

În septembrie 1954, a fost numită în munca de bibliotecar, învățătoarea Năstase Liuba. Ea se ocupă intens și cu multă dragoste de problemele cărții în comună, reușind să imprime un avînt

deosebit în activitatea bibliotecii. Datorită bogatei activități pe care a desfășurat-o în acești ani, biblioteca a ajuns fruntașă pe raion. Ea s-a încadrat astfel pe deplin în viața culturală a satului, participînd activ la opera de culturalizare. În prezent, biblioteca este frecventată zilnic de numeroși țărani muncitori, colectivști și tineret. Ei găsesc aici o bogată colecție de ziare și reviste, precum și un însemnat număr de cărți din toate domeniile de activitate, care le aduc un real sprijin în munca lor. Biblioteca are un fond de cărți de peste 5000 volume, cuprînzînd lucrări ale clasicilor marxism-leninismului, cărți de literatură politică, agrotehnice, de știință popularizată, literare și cărți pentru copii și tineret, în limba română și un număr de volume în limba rusă.

Din acest fond de cărți, bibliotecara Năstase Liuba se străduiește să recomande fiecărui cititor lecturi plăcute și folositoare. Țăranii muncitori s-au obișnuit să vină la bibliotecă pentru a consulta ziare și reviste sau să împrumute cărțile de care au nevoie. În anul 1955, biblioteca a fost frecventată de 711 cititori care au citit 11.276 volume.

Rezultatele bune obținute de biblioteca sătească din Ștefănești se datoresc în primul rînd muncii însuflețite desfășurată de bibliotecara Năstase Liuba. Încă de la numirea ei ca bibliotecară, pentru îndeplinirea multiplelor sarcini care stau în fața bibliotecii, ea și-a format un larg colectiv de muncă atrăgînd pe cei mai buni cititori din rîndurile țărănilor muncitori, a intelectualilor din comună, tineret și pionieri. Din colectiv fac parte 12 membrii, printre care învățătorii Iorgovan Cornelia, Dascălu Eugenia, țărani muncitori Gubavă Mieluță, Marin Ungureanu, utemiștii Taciu Ion, Spînu Ion, pionierii Crăciun Mircea și Cornea Maria etc. Pentru inițierea în muncă a membrilor colectivului, bibliotecara a organizat cîteva ședințe

de instructaj în care le-a arătat sarcinile bibliotecii, precum și sarcinile ce revin fiecăruia în parte, cerându-le ca după posibilitățile ce le au, să sprijine biblioteca în munca de popularizare a cărților, de atragere a țăranilor muncitori din comună în rîndurile cititorilor bibliotecii.

Un rol însemnat în realizările bibliotecii din Ștefănești l-a avut justa orientare la alcătuirea planului de muncă. Folosind unele propuneri și sugestii ale membrilor colectivului de muncă, biblioteca a înscris în plan măsuri concrete pentru popularizarea și difuzarea cărților, pentru atragerea a cît mai mulți țărani muncitori în rîndurile cititorilor bibliotecii, pentru îndrumarea lecturii acestora etc.

Un punct important în planul de muncă al bibliotecii îl ocupă popularizarea cunoștințelor agrozootehnice. Această activitate se duce ținîndu-se seamă de specificul muncii diferitelor grupe de cititori cum sînt: crescătorii de animale, viticultorii, pomicultorii, agricultorii etc.

În sala de lectură a bibliotecii se găsește în permanență o expoziție de cărți agrotehnice intitulată: **Folosii metode avansate pentru a obține rezultate bogate.** Aici sînt expuse cărți și broșuri legate de principalele ramuri ale producției locale. În toamna anului 1955 expoziția a fost completată cu produse din recoltele celor mai buni cititori dintre cei care au aplicat metodele avansate, studiate din cărți. De pildă, au fost expuse produse din recolta de 8000 kg. struguri la hectar realizată de țăranul muncitor Boș Marin; porumb din recolta de 2400 kg. la hectar a țăranului muncitor Tudose Marin; grîu din producția de 2000 kg. la hectar a țăranului muncitor Dumitrescu Dumitru. De asemenea, au fost expuse produse de calitate obținute de gospodăria agricolă colectivă din comună.

În sala de lectură biblioteca organizează lecturi cu glas tare pentru popularizarea broșurilor nou sosite în bibliotecă. În urma unor astfel de lecturi țăranii muncitori vin să împrumute aceste cărți de la bibliotecă. Foarte mult ascultate sînt și lecturile organizate asupra unor broșuri din Editura de Stat pentru literatură politică cum sînt, **O experiență rodnică** de Al. Trestieni, **Un meșter al recoltelor bogate** de Ion Macarie și altele, în care sînt descrise figuri de luptători pentru avîntul agriculturii noastre, expunîndu-se experiența acestora în lupta pentru sporirea recoltelor la hectar, prin aplicarea metodelor avansate.

Pentru dezvoltarea gustului și interesului pentru carte al țăranilor muncitori, biblioteca a organizat cinci cercuri

de citit, în care a încadrat un număr mare de țărani muncitori dintre cei ce nu veneau la bibliotecă, fiind puțin deprinși cu cititul. Frecventînd cercurile de citit, mulți din ei au prins gustul pentru carte și au început să ceară cărți de citit pentru acasă. Constantin Sandu, Gheorghe Gorgoi, Cornea Gheorghe, Florescu Elena, au ajuns în felul acesta cititori individuali care împrumută tot mai multe cărți de la bibliotecă. În același timp ei sînt nelipsiți de la cercurile de citit, cît și de la manifestările de masă organizate de bibliotecă.

Odată, sau uneori de două ori pe lună, biblioteca din Ștefănești organizează recenzii de cărți pentru îndrumarea lecturii cititorilor. Recenziile sînt pregătite de profesori și învățători care primesc cu plăcere asemenea sarcini, acestea fiindu-le anunțate cu cel puțin zece zile înainte. Printre recenziile ținute amintim pe cele despre romanele **Neamul Șoimăreștilor**, **Mitrea Cocor** de M. Sadoveanu, **Pămînt deștelenit** de M. Șolohov, **Secerișul** de Galina Nikolaeva, **Fiii de I. Smirnov**, **Zorile de Laptev**, **Onoarea de Bașerov** și altele, care au fost ascultate cu multă atenție, cărțile bucurîndu-se apoi de o largă circulație printre țăranii muncitori.

Asupra celor mai citite cărți, biblioteca organizează consfătuiri cu cititorii, prin care se urmărește o mai bună înțelegere a conținutului lor. O astfel de consfătuire a avut loc asupra cărții **Onoarea de Bașerov**, la care au participat peste 200 de cititori. Consfătuirea a fost imprimată pe bandă de magnetofon și transmisă la radio. Audiția acestei emisiuni a stîrnit o legitimă mîndrie printre cititorii bibliotecii din Ștefănești și a constituit un stimulent pentru mobilizarea lor la viitoarele consfătuiri organizate de bibliotecă.

O atenție deosebită acordă biblioteca sătească din Ștefănești problemelor actuale ale vieții politice și economice. Folosind în mod larg diferite forme ale muncii de masă, biblioteca a obținut un succes real în popularizarea celui de-al II-lea Congres al P.M.R. în rîndurile țăranilor muncitori. În preajma Congresului, a organizat lectura în colectiv a materialelor din presă. De asemenea a organizat o expoziție de cărți pe tema **Gloriosul drum de luptă al partidului.** Imediat după apariția documentelor Congresului, biblioteca a pășit la popularizarea lor în rîndul cititorilor, folosind în acest scop toate formele muncii de bibliotecă.

Concursul „Iubiți cartea” pentru citirea literaturii de către tineret face parte de asemenea din preocupările principale ale acestei biblioteci. Ea a popularizat

în mod activ instrucțiunile pentru concurs, precum și listele de cărți, reușind să înscrie un număr de 48 de concurenți.

Pentru copii, are loc în fiecare joi, în cadrul bibliotecii, ora basmului. Aceste manifestări se țin pe baza unui program foarte atractiv. După ce se citește basme sau fragmente din ele, se distribuie copiilor cărți și se dau îndrumări asupra felului cum trebuie să citească și ce trebuie să urmărească în lectura lor.

Propunându-și să vină în ajutorul copiilor din clasa a V-a elementară la însușirea corectă a limbii ruse, biblioteca organizează lecturi și convorbiri asupra unor cărți în această limbă, ca de pildă, *Povestea peștișorului de aur* și altele din care se află tipărite fragmente în manualele lor de școală. Lecturile și conversațiile sînt conduse chiar de bibliotecară care cunoaște limba rusă. Copiii participă cu interes la aceste conversații, care le dau prilejul să-și îmbogățească vocabularul și pronunția corectă a acestei limbi.

Bibliotecara vizitează foarte des biblioteca colțului roșu al gospodăriei agricole colective, biblioteca căminului cultural din satul Ștefănești Vale și a casei de citit din satul Isvorani, din cadrul com. Ștefănești, unde ajută și îndrumează pe bibliotecarii respectivi. Această colaborare se oglindește în rezultatele dobîndite de aceste biblioteci, ca de exemplu la biblioteca căminului cultural de la Ștefănești Vale, care a avut în anul 1955 un număr de 220 de cititori, în majoritate țărani muncitori.

La biblioteca colțului roșu al gospodăriei agricole colective sînt 55 de cititori care împrumută regulat cărți. Intrucît această bibliotecă nu are cărți suficiente, bibliotecara Năstase Liuba a înființat aici o bibliotecă mobilă pe care o împrăștiează în fiecare lună.

Date fiind rezultatele obținute de biblioteca sătească din Ștefănești, secția culturală raională a organizat aici un schimb de experiență cu toți bibliotecarii din raion. Au fost invitați să participe și președinții și secretarii comitetelor executive ale sfaturilor populare comunale. Aceștia, împreună cu toți participanții au vizitat biblioteca, s-au interesat îndeaproape de munca ei, asistînd apoi la o seară literară organizată de bibliotecă și închinată marelui nostru scriitor I. L. Caragiale. La seara literară, alături de țărani muncitori Spînu Ion, Teianu Gheorghe, care au citit din opera lui Caragiale, și-au dat concursul și învățătorii Trache Nicolae, Ungureanu Ecaterina, Păunescu Silvia, care au prezentat aspecte din viața și opera scriitorului.

Invitații au fost plăcut impresionati de strînsa colaborare între statul popular, căminul cultural, școală și bibliotecă, care stau la baza succeselor în tregii comune, în toate problemele. S-a subliniat îndeosebi că succesele acestei biblioteci se datoresc și planului ei de muncă, ce se încadrează în planul statului popular, al cărui comitet executiv sprijină în mod larg inițiativele bibliotecii, îndrumînd și controlînd continuu întreaga ei activitate.

BIBLIOTECI SINDICALE

Cînd există preocupare

...rezultatele nu întîrzie să se vadă. Acest lucru reiese puternic în evidență atunci cînd cercetezi activitatea desfășurată de biblioteca uzinei de reparații mecanice „Ploești” în direcția popularizării și difuzării cărților tehnice și de producție. Vizitînd secțiile uzinei, sînd de vorbă cu muncitorii, tehnicienii și inginerii, constați că tot mai mulți din ei citesc cu nesău cartea tehnică și de producție, în care văd un ajutor de seamă în lupta pentru ridicarea nivelului tehnico-profesional. Pentru a ajunge la asemenea rezultate, biblioteca a avut de întîmpinat nenumărate greutăți, pe care însă munca neobosită a bibliotecarei Florica Ilie, a reușit să le învingă.

Prima problemă pe care bibliotecara a căutat să o rezolve, a fost de a face cunoscute în întreaga uzină cărțile din bibliotecă. În acest scop, cu ajutorul comitetului de întreprindere, ea a așezat panouri în trei secții ale uzinei, prin care au fost popularizate cărți legate de specificul secției respective. Totodată la stația de radioamplificare au început să fie transmise regulat anunțuri de felul acesta: „Frezori! pentru a vă putea ridica calificarea profesională puteți împrumuta de la biblioteca sindicală următoarele cărți: — Căi noi de V. Kolesov, Să folosim regimuri înalte de așchiere a metalelor de Constantin Vasilache, Erou al Muncii Socialiste, etc. La fel se difuzau anunțuri și

pentru celelalte categorii de muncitori din uzină: frezori, lăcătuși, mecanici ș.a.

Totuși, prea puțini erau încă muncitorii care veneau la bibliotecă să împrumute cărți tehnice și de producție. Bibliotecara a trecut atunci și la metoda colportajului la locul de muncă. Pentru alegerea celor mai potrivite cărți, în raport cu problemele muncii din diferite secții și cu nivelul muncitorilor și maiștrilor, ea a cerut ajutorul tehnicianului Constantin Aldea, bibliotecarul cabinetului tehnic, care i-a acordat sprijinul solicitat. Cu vrafal de cărți la subsuoară, bibliotecara s-a dus din secție în secție, discutînd cu fiecare muncitor, arătîndu-i foloasele studierii cărților tehnice și de producție. Nu a fost de loc ușor să convingă despre acest lucru pe unii muncitori, ca de pildă, strungarul Dinu Teofil sau sudorul Dumitru Constantinescu care au refuzat la început să împrumute cărți. Cu multă răbdare, bibliotecara i-a convins în cele din urmă să împrumute cite o carte legată de meseria lor. Cînd au revenit în secțiile respective, cei doi muncitori, ca de altfel și alții, au cerut ei singuri cărți din cele aduse de bibliotecară, întrebînd-o în același timp ce cărți se mai găsesc la bibliotecă. Astăzi, Dinu Teofil și Dumitru Constantinescu se numără printre cei mai buni cititori ai cărților tehnice și de producție și sînt în același timp muncitori de frunte ai uzinei.

Văzînd frumoasele rezultate dobîndite prin aducerea cărţilor la locul de muncă, bibliotecara a organizat şi trei biblioteci mobile cu cărţi tehnice şi de producţie pe care le-a încredinţat fruntaşilor în producţie Vişan Dumitru, strungar, Georgescu Constantin, Irezor şi Archizan Ion, mecanic, cărora le-a explicat rostul acestor biblioteci. Inzestrarea celor trei biblioteci mobile s-a făcut şi cu ajutorul bibliotecii cabinetului tehnic, de la care au fost împrumutate numeroase cărţi. Bibliotecile mobile înprospăta-te din două în două săptămîni, au reuşit să-şi atingă scopul. Indrumaţi şi antrenaţi de cei trei fruntaşi, numeroşi muncitori au fost atraşi spre studierea cărţilor profesionale. Unii din proaspeţii cititori punînd în practică învăţa-mintele desprinse din studierea cărţilor au reuşit să aducă în bu-nătăţiri procesului de producţie. Aşa, de pildă, Constantin Nicolae, mecanic de la secţia sculărie, a reuşit să aducă o inovaţie: un dispozitiv pentru lucrat canale.

Prin folosirea acestor metode, numărul celor ce împrumutau cărţi tehnice şi de producţie de la bibliotecă a crescut în mod sim-ţitor. Procentajul cărţilor tehnice şi de producţie difuzate s-a ridi-cat la cca. 15% din totalul căr-ţilor difuzate la bibliotecă, cifră ca-re reprezintă numai o parte din posibilităţile bibliotecii.

Un bun prilej pentru populari-zarea cărţilor tehnice şi de pro-ducţie şi în acelaşi timp pentru a arăta muncitorilor importanţa studierii unor asemenea cărţi, l-a constituit expoziţia inovaţiilor din uzină, organizată la club. Cu a-cest prilej, bibliotecă a organizat şi o frumoasă expoziţie de cărţi pe tema: **Să ne însuşim învăţa-mintele cuprinse în cartea tehnică.**

La staţia de radioamplificare — la invitaţia bibliotecii — inova-

tori ca Săvulescu Vasile, Pordes-cu Sabin şi alţii au subliniat că inovaţiile realizate de ei au fost posibile numai datorită ajutorului primit prin studierea cărţii tehnice şi de producţie. Biblioteca a invi-tat şi pe alţi muncitori să scrie la gazeta centrală a uzinei despre această problemă.

După cum rezultă din registrul de evidenţă zilnică a bibliotecii, în urma acestor acţiuni peste 30 de muncitori s-au înscris la bibliote-că, împrumutînd cărţi tehnice şi de producţie.

Concomitent cu aceste acţiuni, bibliotecă a trecut şi la organiza-rea de recenzii în jurul cărţilor tehnice şi de producţie, antrenînd pentru aceasta numeroşi ingineri, tehnicieni şi maiştri. Din păcate această metodă care a dat rezulta-te frumoase a fost folosită în mă-sură insuficientă, deoarece bibliote-cara s-a rezumat doar la organi-zarea a 2-3 recenzii, cu toate că ele au fost bine primite de muncitorii din întreprindere.

Sporirea însemnată a producţiei industriale prevăzută în cel de-al doilea plan cincinal pune sarcini deosebite şi în domeniul introdu-cerii tehnicii noi. Aşa cum arăta tov. Chivu Stoica în Raportul a-supra Proiectului de Directive al Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan de dezvoltare a economiei naţionale pe anii 1956-1960 „Interesele dez-voltării economiei naţionale cer ca în cel de-al doilea plan cincinal să se obţină noi şi importan-te realizări în direcţia introduce-rii tehnicii noi în toate ramurile economiei“.

Muncind şi cu mai mult avînt pentru popularizarea cărţilor teh-nice şi de producţie, bibliotecă u-zinelor de reparaţii mecanice „Plo-eşti“ va reuşi să aducă o contri-buţie de seamă la transformarea acestei sarcini în realitate.

Popularizarea experienței FRUNȚASILOR ÎN PRODUCȚIE

Activitatea creatoare a producătorilor bunurilor materiale este principalul și hotărâtorul factor al progresului tehnic din U.R.S.S.

„Puterea exemplului, — spune Lenin — care n-a putut să se manifeste în societatea capitalistă, va avea o mare însemnătate în societatea care a desființat proprietatea privată asupra pământului și a fabricilor, — și aceasta nu numai pentru că aici exemplul bun va fi poate urmat, ci și pentru că exemplul mai bun de organizare a producției va fi însoțit în mod necesar de o ușurare a muncii și de o sporire a consumului pentru cei care vor fi înfăptuiți această organizare mai bună*”).

Izvorul nesecat de talente ascunse în popor se transformă, în condițiile socialismului, într-un torent puternic, într-o mișcare a inovatorilor din toate domeniile economiei, științei și culturii. Mișcarea inventatorilor și raționalizatorilor perfecționează neconținut tehnica, găsind noi și noi posibilități de creștere a productivității muncii.

Principiul de bază al întrecerii socialiste este ajutorul tovărășesc ce trebuie dat celor rămași în urmă ca să ajungă la nivelul frunțașilor. Traducerea în viață a acestui principiu contribuie la o largă răspândire a experienței frunțașe.

Un rol important în popularizarea experienței frunțașe revine cuvântului scris — arma cea mai ascuțită a partidului.

Din an în an crește numărul cărților și al broșurilor, care oglindesc munca inovatorilor în producție.

Eficacitatea difuzării acestor cărți se poate judeca după următorul exemplu. În 1948 s-a făcut o anchetă care a avut ca scop să stabilească modul cum sînt folosite materialele publicate în revista *Industria textilă și culegerile Schimb de*

experiență editate de Ministerul Industriei Textile. Ancheta s-a întins în peste 400 de fabrici. Rezultatele au arătat că metodele introduse după studierea materialelor respective, au adus o economie de aproximativ 70 de milioane de ruble pe an.

Acest exemplu arată în mod convingător importanța difuzării cărții, care oglindește experiența înaintată a inovatorilor.

Bibliotecile noastre au mari posibilități de a contribui la răspîndirea în masă a succeselor frunțașilor.

Socialismul dă naștere la noi principii de organizare a producției, al căror scop final este satisfacerea cât mai completă a nevoilor materiale și culturale mereu crescînde ale oamenilor muncii.

În lupta pentru transpunerea în viață a acestor principii, inovatorii aduc exemple cu privire la folosirea rațională a utilajului, realizarea de acumulări peste plan, economii de materii prime, produse de calitate superioară. Ei creează forme noi de muncă colectivă pe baza unei tehnici avansate.

Aplicarea pe scară largă a unor asemenea inițiative, creează condiții favorabile difuzării cărții tehnice de către bibliotecă. Vom arăta un exemplu.

Muncitorii și specialiștii din diferite domenii citesc cu mult interes cărțile lui N.A. Rossiiski, mastru la uzina „Kalibr” în care el expune experiența organizării muncii colective într-o secție. La diversele discuții asupra acestor cărți, organizate de către bibliotecile din Moscova, maștrii și șefii de secții au arătat că scrierile lui Rossiiski constituie pentru ei un îndreptar prețios.

Un exemplu de difuzare a cărților importante pentru diverse meserii, îl oferă biblioteca regională „Gorki” din Zaporoj. Împreună cu comitetul consomolului din uzina „Japorosta!” ea a pregătit o întâlnire cu oamenii muncii de vază ai uzinei, închinată luptei pentru o înaltă calitate a producției.

*) Lenin V. I. Opere. Ediția 4-a vol. 27, p. 179. Ediția rusă (Editura de Stat pentru literatură politică, p. 190).

Cu mult înainte, bibliotecarii au popularizat cărțile *Experiența noastră în lupta pentru calitate* de A. Ciutkih, *Să executăm fiecare operație în parte* de A. P. Jandarova, etc. Cărțile inovatorilor au fost prezentate la o expoziție mobilă și s-a vorbit despre ele în expuneri bibliografice. În afișe se indicau cărțile ce urmau a fi citite.

În cuvîntul introductiv la această manifestare, N. Volșan, inițiatorul luptei pentru o producție de calitate superioară, a vorbit despre valoarea cărților scrise de inovatori, despre importanța propunerilor de raționalizare descrise în ele. După cuvîntările oamenilor de vază ai uzinei, bibliotecarul a făcut o expunere bibliografică la expoziția de cărți.

O importanță deosebită pentru diverse meserii o au cărțile despre metoda inginerului F. L. Kovaliov aplicată la început în industria ușoară, care a fost apoi generalizată în toate industriile. Metoda fiind recunoscută și popularizată prin multe cărți, acestea au fost discutate cu succes la diferite biblioteci.

Spre deosebire de cărțile importante specifice diverselor meserii, cărțile despre tehnologia avansată cer o luare în considerație mai diferențiată a cererilor cititorilor.

Vom demonstra cu un exemplu concret cum trebuie făcută deservirea cititorilor cu cărți care tratează problema tăierii rapide a metalelor. Această metodă a fost larg aplicată la strungari, frezori, găuritori, rabotori și alte meserii de la secțiile mecanice.

Inițiatorii acestei mișcări, P. V. Bîkov și G. S. Bortkevici au obținut mari succese în tăierea rapidă a metalelor încă în al patrulea an al primului cincinal. Răspîndirea experienței lor are o importanță deosebită pentru ridicarea productivității muncii.

Ca o dezvoltare a metodei de tăiere rapidă a metalelor, s-a remarcat metoda lui V. A. Kolesov, care a primit denumirea de tăiere intensivă.

Despre tăierea intensivă a metalelor au fost scrise multe cărți. Cele mai importante sînt cele scrise de inșiși inovatorii, precum și cele scrise de către ingineri și oameni de știință prin care se generalizează experiența folosirii tehnologiei avansate.

Sarcina bibliotecilor este de a asigura cadrele de la secțiile mecanice cu cărți despre tehnologia tăierii intensive a metalelor.

Strungarul I. F. Ulianenok, cititor la biblioteca „A. S. Griboiedov“ (Leningrad) studiază cu perseverență succesele inovatorilor. Din cele 142 de cărți pe care le-a împrumutat în ultimii doi ani, 28 sînt tehnice. Ele cuprind cele mai dife-

rite titluri, care dovedesc că I. F. Ulianenok combină în mod just însușirea meseriei sale, cu adîncirea cunoștințelor, prin studierea experienței bogate a inovatorilor. El studiază din toate punctele de vedere succesele inovatorilor și ale brigăzilor complexe, posibilitățile modernizării utilajului și a muncii. La alegerea cărților, cititorul știe să se folosească de materialele bibliografice.

Biblioteca casei de cultură din Vîborg, a organizat cu succes, cu ajutorul unui specialist, o convorbire asupra cărții lui V. A. Kolesov *Căi noi*. Povestirea vie despre experiența inovatorilor, a prilejuit un interesant schimb de păreri. Cititorii au consultat cu interes schițele și au rugat să li se dea cărți despre tăierea intensivă.

Aceeași bibliotecă organizează cu succes întîlniri între tineri muncitori, cu inovatorii de la întreprinderile de construcții de mașini — G. S. Bortkevici, V. M. Biriukov, L. G. Dubinin, V. N. Trutnev și alții.

Organizînd întîlniri, biblioteca tipărește și difuzează invitații pe care sînt date listele cărților care se recomandă în legătură cu tema corespunzătoare.

La asemenea întîlniri, frunțașii în producție povestesc despre viața lor, despre metodele lor de muncă și despre rolul pe care l-au jucat în pregătirea lor tehnică. Biblioteca expune cărțile și părțile muncitorilor care le-au citit.

Fără nici o îndoială că asemenea manifestări exercită o mare influență educativă asupra tineretului. Iată ce scrie în această privință muncitorul G. Gotočilov: „Cuvîntarea lui L. G. Dubinin, mi-a mers la inimă. El a parcurs un drum glorios și cu toate greutățile împlinite și-a însușit multe cunoștințe tehnice, devenind inovator. Viața lui luminoasă, plină de muncă și avînt, va servi drept exemplu pentru noi, tinerii muncitori“.

La cererea cititorilor care și-au însușit metodele lui G. S. Bortkevici și V. M. Biriukov, biblioteca a organizat consultații date chiar de aceștia. Întîlnirile cu inovatorii au ajutat pe tinerii strungari la înlăturarea greutăților ivite în muncă.

Asemenea consultații sînt deosebit de rodnice, deoarece cărțile nu reușesc întotdeauna să redea clar metodele descrise.

Munca susținută, individuală, la secția de împrumut și la sala de lectură, consultațiile, convorbirile și expunerile de cărți, precum și întîlnirile cu inovatorii creează condițiile pregătirii unor consfătuiri cu cititorii.

Un exemplu interesant de pregătire și organizare a unei consfătuiri cu cititorii, ne oferă biblioteca nr. 48 „A. M. Gorki“ (Moscova). Ea a organizat o cons-

fătuire a cititorilor liniari asupra cărții lui P. V. Bikov Drumul spre tericire. La invitația bibliotecii, au participat la consfătuire organizația de partid și cea sindicală din uzina unde lucrează acest inovator. Specialiștii uzinei au dat consultații și au explicat prin schițe și modele, lucrările rămase neclare. Ei au ajutat, de asemenea, pe cititorii care s-au pregătit să ia cuvîntul. La consfătuire, după referate, au urmat cuvîntări interesante. Acestei serii i-a fost consacrată un număr special al gazetei uzinei.

La întreprinderile de industrie ușoară se bucură de succes lecturile în colectiv din broșurile și articolele ziarelor despre metodele inovatorilor. Asemenea lecturi urmate de discuții se țin în mod sistematic la secțiile Combinatului de ață „S. M. Kirov“ (Leningrad). Un efect deosebit a avut lectura broșurii Ridicarea productivității utilajului de tors. Folosind indicațiile concrete din această broșură, muncitorii secției de tors au mărit viteză mașinilor, ceea ce a dus la ridicarea productivității muncii cu 15—20%.

Succesul acțiunilor depinde foarte mult de inovatorii în producție și maeștri. Ei aleg cărțile și de multe ori organizează lecturile. O asemenea muncă desfășoară maeștrii întreprinderilor trustului „Tunaj zaneft“. Ei citesc de obicei, articole din reviste tehnice și ziarele locale. Discuțiile vii, de multe ori în contradicție, care însoțesc lecturile, contribuie la introducerea unor metode de raționalizare. Discutarea articolului din ziar scris de Aga Gusein Kafarov, maestru din Baku, a făcut să se înceapă o bătălie în masă pentru folosirea rezervelor, ceea ce a avut ca rezultat că s-au obținut 36 de tone de petrol peste plan.

Lecturi în colectiv pregătite cu ajutorul muncitorilor care cunosc bine lucrările, se organizează cu succes la secțiile și atelierele S.M.T. și sovhozuri.

Propaganda cărților inovatorilor se complică prin faptul că este nevoie, cite-

odată, ca experiența prețioasă să fie extrasă din izvoare variate.

Pentru aceasta este necesar, în primul rînd, să se găsească descrierea metodelor avansate și a utilajelor folosite în condiții apropiate de condițiile de muncă ale cititorilor. Numai în asemenea cazuri se poate asigura aplicarea în producție a celor descrise în cărți. Astfel, de pildă, cititorul P. Petrov, de la biblioteca casei de cultură din Viborg, a ridicat productivitatea muncii de cinci ori, după metoda descrisă de vestitul inovator V. K. Seminski de la uzina din Kiev „Krasnii excavator“.

Din acest exemplu se vede cît de necesară este descrierea cît mai amănunțită în cataloage, a lucrărilor despre experiența inovatorilor. Deosebit de importantă este oglindirea completă a lucrărilor despre fruntașii din regiune. În acest scop, multe biblioteci regionale fac fișe analitice la lucrările realizate pe plan local.

O astfel de prelucrare a dat posibilitatea bibliotecii centrale orașenești din Nijni-Taghil să organizeze o expoziție interesantă cu tema Inovatorii în producție din Ural.

În sălile de lectură se expun tăieturi din ziare, grafice, diagrame, hărți despre procesul tehnologic și alte materiale care oglindesc experiența fruntașilor. Materialele se aranjează în mod sistematic după ramuri de producție, după meserii și după forme și metode de muncă. Se scoot în evidență datele despre inițiatorii mișcărilor de inovații și despre oamenii vestiți din regiune sau raion. Aceste materiale se aranjează în albume și mape.

O bună alegere a acestui material contribuie la răspîndirea experienței inovatorilor, la introducerea tehnologiei avansate.

Din lucrarea „Propaganda cărții tehnice la o bibliotecă de masă“ de I. A. Mohov, Moscova 1954.

Un concurs pentru micii povestitori de basme

La sfârșitul anului trecut secția de copii a bibliotecii regionale din Arad a repetat o interesantă experiență în domeniul popularizării cărților pentru copii, organizând un nou concurs Pentru titlul de cel mai bun povestitor, care s-a desfășurat în zilele de 22-23 și 24 decembrie 1955, în cinstea celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

Reluarea acestei metode de către biblioteca regională din Arad se datorește, pe deoparte, succesului obținut în 1954 și în al doilea rând insistenței cu care cititorii copii și părinții lor au cerut organizarea acestui nou concurs. Dat fiind că această metodă s-a dovedit a fi unul din cele mai eficace mijloace de a atrage pe copii la carte, colectivul bibliotecii regionale a hotărât să dea amploare celui de-al doilea concurs.

Cântărind realizările pozitive și lipsurile concursului din 1954, lucrătorii secției de copii ai bibliotecii au alcătuit un larg colectiv de organizare în care au atras comitetul orașenesc U.T.M., conducerea Palatului pionierilor, secțiunea de învățământ a orașului, C.L.D.C. și alte instituții locale.

La acest concurs au fost antrenați să participe copii din primele patru clase elementare.

Activitatea de pregătire s-a desfășurat cu deosebire în unitățile de pionieri, în școli și în Palatul pionierilor, unde toate cercurile și în special cercul literar, au avut sarcina să popularizeze concursul printre copii. În librăriile locale s-a organizat cite un „colț al concursului de basm” la care s-au expus numeroase cărți recomandate copiilor pentru concurs. S-a indicat și o listă de titluri, dar s-a lăsat copiilor libertatea de a-și alege cărțile care le plac mai mult, ceea ce a

avut ca rezultat că majoritatea concurenților s-au oprit la cartea care corespunde cel mai bine gustului, preocupărilor și temperamentului lor.

O activitate neobosită au depus profesorii de la Palatul pionierilor care au controlat pregătirea concursului în școli, dând îndrumări în cea ce privește instruirea concurenților pentru toate fazele concursului.

S-a remarcat o muncă sistematică și bine organizată din partea comisiilor care au activat pe școli și care în majoritatea lor, spre deosebire de primul concurs au dovedit acum mai multă înțelegere pentru sarcinile lor, desfășurând o activitate organizată pe bază de plan. În felul acesta comisiile din școli au putut obține frumoase succese în atragerea și înscrierea elevilor la concurs și în buna lor pregătire. Spre a nu repeta erorile de la primul concurs, când la faza finală școlile au fost reprezentate prin cite 2 concurenți indiferent de numărul copiilor înscriși, de data aceasta s-a hotărât ca la fiecare 20 de înscriși, să se prezinte cite un singur reprezentant la faza finală.

Concursul a fost dotat cu premii importante și de o varietate atrăgătoare, pe care biblioteca și le-a procurat coninteresând în această acțiune și citeva întreprinderi.

Punctul cel mai atractiv l-a constituit instituirea unei insigne a concursului, confecționată prin muncă voluntară de utemiștii întreprinderii I.P.M.S. — Gravura din localitate. Această insignă urma să fie distribuită câștigătorilor tuturor fazelor.

Toate acestea au făcut să crească interesul copiilor pentru această formă de întrecere. De unde la concursul din 1954 s-au înscris din ciclurile I și II, 1200 concurenți, în 1955 au con-

Insignă decernată celor mai buni cititori.

curat 216 copii numai din ciclul I.

Concurenților li s-au dat posibilitatea să se exprime în limbile lor materne, punându-li-se la dispoziție cărți de basme în limbile română, maghiară și germană.

O măsură bună a fost împărțirea concurenților pe școli, ceea ce a permis să se poată realiza și o mobilizare mai mare în zilele de concurs, când au putut fi aduși ca auditori elevii școlilor care erau reprezentate în concurs.

A contribuit la reușita concursului și faptul că el s-a desfășurat în sala mare de festivități a Palatului pionierilor, unde au existat posibilități multiple și variate de regie. Pe scenă unde s-au perindat mici povestitori, a fost improvizat un decor impresionant care reprezenta o tabără de pionieri în mijlocul pădurii în timpul nopții, cu un foc la lumina căruia povestitorii adunați roată păreau desprinși de pe un tablou de feerie populară.

Pentru alcătuirea comisiei concursului care urma să aprecieze pe concurenții admiși în faza finală, s-a făcut apel la cei mai buni pedagogi. Astfel au intrat în această comisie metodiștii limbilor române și maghiare ai secției regionale de învățământ, responsabilii cercului de limba română a Palatului pionierilor, o învățătoare fruntașă din oraș și un instructor de pionieri. Aceștia au ascultat cu multă atenție pe povestitori, apreciindu-i în funcție de conținutul basmului, de vocabularul folosit, de modul expunerii, de faptul dacă copilul păstrează caracterul popular al basmului și rămâne cât mai aproape de stilul specific

Participanții la concursul de basme

în care l-a scris autorul și în sfârșit s-a mai ținut seamă de vârsta concurentului.

Felul cum s-a desfășurat concursul din zilele de 22, 23 și 24 decembrie a dovedit un salt calitativ față de concursul din 1954. Se poate spune că experiența primului concurs a folosit nu numai organizatorilor, ci și concurenților care au dovedit mai multă pricepere în alegerea basmelor, s-au pregătit mult mai bine și au avut o comportare mai degajată în redarea basmului, ceea ce a făcut ca ascultătorii să-i urmărească cu mai mult interes.

S-a vădit rezultatul acțiunii desfășurate de corpul didactic în școli, care a pus multă râvnă ca elevii să povestească basmele cât mai frumos cu putință, să expună clar acțiunea, să exprime corect cuvintele.

În general, trebuie spus că concurenții de la primul concurs s-au prezentat acum la un nivel mult mai ridicat decât rîndul trecut, din toate punctele de vedere.

Pionierii Bubulci Vasile, Ivașcu Ion și Bartvik Jînea au făcut o excelentă impresie asupra auditorului datorită coloraturii pe care au dat-o basmelor povestite de ei, păstrînd stilul lui Creangă. Alți copii s-au relevat ca talente promițătoare în arta scenică prin felul cum au interpretat basmele, personificînd cu multă iscusință eroii prezentați în cursul povestirii. Astfel a cîștigat premiul I micul elev Ferician Sorin din clasa I-a elementară, cu basmul popular rus (expus în limba română) intitulat Mănușa.

Trei din cîștigătorii fazei finale, pionierii Moldovszki Angela, Roman Rodica și Hartmann Iosif, care au fost cîștigători și la concursul trecut și-au cucerit trofeele de premianți de data aceasta

Un aspect al sălii în timpul concursului

după o luptă mult mai grea cu o serie de concurenți bine pregătiți și care cu greu au cedat locul învingătorilor. Tot printre concurenții de anul trecut a fost și Șteiu Sonia, care de la premiul III în 1954, a ajuns acum la premiul I.

În 1954 concurenții s-au prezentat cu basme arhicunoscute, ceea ce a scăzut întrucâtva atât interesul ascultătorilor, cât și elanul povestitorilor care n-au trebuit să facă eforturi deosebite pentru pregătirea lor. De această lipsă erau vinovați și bibliotecarii, care nu au sesizat în mod cel mai just adevăratul rost al concursului, care avea de scop să popularizeze și poveștile mai noi. Concursul din decembrie 1955 a fost organizat la un nivel mai ridicat. Copiii au fost îndrumați către cărți cu povești de un conținut mai variat. Așa se explică faptul că din repertoriul bogat român, maghiar și german, alături de poveștile pentru copii ale marilor clasici au făcut parte și basmele scriitorilor noștri de azi, precum și povești din literatura sovietică.

Un număr de 56 de concurenți admiși în faza finală au prezentat 54 de basme, ceea ce dovedește varietatea multiplă a alegerilor.

Dacă e adevărat că față de primul concurs, acesta s-a desfășurat în condiții mult mai bune, nu e mai puțin adevărat că și de data asta au fost unele lipsuri semnalate cu prilejul analizei ce s-a făcut în cadrul colectivului de pregătire.

De la început, concursul s-a lovit de faptul că nici în bibliotecă și nici în librării nu se aflau suficiente exemplare din cărțile înscrise pentru concurs deși C.L.D.C. a intervenit la timp la centralele din București pentru procurarea lor. Această lipsă a stingherit oarecum prima fază de pregătire, întrucât n-a existat posibilitate de a satisface numărul mare al cererilor de cărți venite din partea copiilor, doritori de a lua parte la concurs.

S-a reținut faptul că din lipsa unui control eficace, nu toate comisiile din școli au fost active în atragerea copiilor la concurs. Unele comisii au mers pe linia greșită de a interzice înscrierea elevilor mai slabi la învățătură, pe considerentul injust că aceștia nu vor avea

calitățile necesare de a povesti frumos basme. Realitatea este că această întrecere ar fi putut să ridice din rîndul acestor elevi povestitori talentați care să îndrăgească literatura, să prindă gust de citit și să devină elevi mai buni.

Unii copii prezentați la concurs n-au fost suficient supravegheați de profesorii lor, din care cauză au făcut expunerii slabe și au tras concluzii ilogice, ceea ce înseamnă că nu au fost ajutați să pătrundă sensul adevărat al basmului.

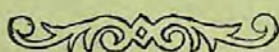
Deși a existat o mobilizare masivă, totuși participarea n-a fost destul de bine organizată, în sensul că nu s-a recurs la o rotație sistematică a copiilor spectatori. Concursul fiind zilnic peste patru ore, auditoriul obosea și povestitorii n-au putut fi urmăriți cu același interes pînă la sfîrșit. Ori reușita concursului nu e legată numai de pregătirea concurenților ci și de atragerea unui public de copii, pentru a trezi interesul asupra cărților cu basme.

Ca și la primul concurs și de data aceasta, pe lângă aprecierea comisiei de concurs, s-a cerut și votul în scris al copiilor din sală. Analizînd buletinele s-a putut constata că sistemul nu este convenabil, copiii înclinînd fără criterii de calitate, către colegii lor de școală.

La propunerea secției de învățămînt prășesc, toate constatările și concluziile trase de pe urma concursului ca și lipsurile constatate, urmează să fie discutate și prelucrate cu corpul didactic din școli în vederea îmbunătățirii acestei munci în viitor.

Pentru organizatorii concursului rămîne ca o sarcină de onoare să urmărească de aproape activitatea literară și artistică a concurenților reușiți, ajutîndu-i și îndrumîndu-i împreună cu corpul didactic să-și dezvolte talentul de care au dat dovadă.

Dorința copiilor de a participa la concursul de basme și faptul că acesta tinde să devină o tradiție în viața copiilor din localitate, impune secției de copii și tineret a bibliotecii din Arad să perfecționeze măsurile de organizare și pregătire, astfel ca în viitor acest concurs să se desfășoare în condiții din ce în ce mai bune.

Secția de copii a bibliotecii Așezământului Cultural „N. Bălcescu“

Cînd intri în Parcul de cultură și odihnă „Nicolae Bălcescu“ din cartierul Bucureștii Noi, privirile îți sînt atrase de o clădire cu geamuri mari, care se înalță chiar la marginea aleei principale. Copii cu cărți în mînă intră și ies aproape fără întrerupere pe ușa din mijloc.

Aici se află secția de copii a bibliotecii Așezământului Cultural „Nicolae Bălcescu“.

Cînd trec pragul, pe copii îi întimpină de pe peretele din față, cuvintele: „O minte fără carte, e ca o pasăre fără aripi“. Pe alt perete, alt afiș, vestește pe copii că în joia următoare are loc la bibliotecă o seară de basm.

Prin ușa din dreapta, copilul pătrunde în sala de împrumut a bibliotecii, în care se află instalate rafturile cu cărți, biroul și sertarele cu fișe. Atenția sa este atrasă de raftul de sus al dulapului, pe care se află aranjată o mică expoziție de cărți pentru copii, printre care:

Ceasul florilor de Ioana Bucur, *Zvon și joacă de copii* de G. Dumitrescu, *Egorka* de P. Gavrilov, *Povestiri despre Gaidar* de B. Emilia-nov, *Tovarășii* de I. Metter și *Cercul nostru de aeromodelism*.

— Pentru a atrage un număr cît mai mare de cititori și în același timp pentru a veni în ajutorul învățămîntului, secția de copii, în colaborare cu profesorii de limba romînă de la școlile din cartier, a întocmit liste de cărți pe clase, ne informează tovarășul Anatolie Cruher, directorul Așezământului cultural „Nicolae Bălcescu“. În fiecare clasă se află cite un elev care ține legătura cu secția de copii, ia cărți de la bibliotecă și le distribuie la elevi.

Abia a ieșit pe ușă eleva Maria Soare și în bibliotecă intră alt co-

pil. Poartă cravata roșie la gît. E pionierul Mihăiță Alexe, unul din cei mai buni cititori ai bibliotecii. Pe fișa lui sînt înscrise 80 de titluri printre care: *Povestea porcului și Dănilă Prepeleac* de I. Creangă, *Din lumea celor care nu cuvîntă* de Emil Girleanu, *Călin neburul* de Mihail Eminescu, *Prizonierul din Caucaz* de L. N. Tolstoi, *Povestiri despre copii* de Vera Imber, *Lacul cu rațe*, de Al. Șahighian, *Balaurul alb* de Profira Sadoveanu.

*

Trecem alături, în sala manifestărilor de masă, frumos pavozată. Intr-un colț, un bust al lui Nicolae Bălcescu parcă străjuiește sala... Pe peretele din stînga sînt înscrise cuvintele tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej: „Tineretul nostru trebuie învățat să cunoască și să iubească minunatele frumuseți ale țării noastre“. Pe alt perete cuvintele: „Cine citește mult, știe mult“. De jur împrejur, pe pereți se află tablouri mari cu scene din basmul *Capra cu trei iezi* de Ion Creangă, care a constituit tema unei serii de basm ținută de curînd în cadrul secției de copii.

Pentru a atrage la bibliotecă un număr tot mai mare de copii, pentru a trezi în ei gustul de citit și interesul pentru anumite cărți, secția de copii organizează regulat manifestări de masă, ca citiri în colectiv și recenzii de cărți.

Citirile în colectiv au loc mai ales duminica dimineața. Copiii știu asta, căci această manifestare a devenit ceva cu totul obișnuit în viața bibliotecii, așa că cei mai mulți copii vin fără să mai fie anunțați prin școli. Totuși bibliotecara își face datoria și îi anunță

regulat prin distribuitorii de cărți cit și prin responsabilii bibliotecilor de case din cartier, organizate, îndrumate și controlate de biblioteca Așezământului cultural „Nicolae Bălcescu”. Astfel au fost organizate citiri în colectiv din cărțile *Amintiri din copilărie* și *Povești* de Ion Creangă, *Gavroche* de Victor Hugo, *Dumbrava minunată* de Mihail Sadoveanu. Sub îndrumarea secției de copii au fost organizate citiri în colectiv pentru copii și în cadrul bibliotecii de casă.

În cinstea Congresului Partidului, secția de copii a organizat citirea în colectiv a cărților *Școlarul roșu* și *Micul patriot* de A. G. Vaida.

De asemenea secția de copii organizează regulat în cadrul bibliotecii și al bibliotecilor de casă recenzii de cărți. Printre altele s-au făcut recenzii ale cărților: *Eu, Tiță și alții* de Mihail Stoian, *Școlarul roșu* de A. G. Vaida, *Povestiri despre copii* de Vera Imber, *Gufia Kroliova* de E. Ilina, *Paulik Morozov* de V. Gubarev.

Una din manifestările de masă organizată de secția de copii, care atrage un mare număr de copii este călătoria pe hartă organizată cu ajutorul profesorilor de geografie de la școlile cartierului. Prin organizarea acestor manifestări, se urmărește atât îmbogățirea cunoștințelor copiilor, cât și trezirea în sufletul lor a dragostei de patrie, de frumusețile ei. O asemenea manifestare a fost organizată în seara zilei de 18 decembrie 1955, când tovarășa profesoară de geografie Afrodita Popescu, urmărind pe hartă cursul râului Mureș, le-a vorbit copiilor despre regiunile prin care trece, despre orașele situate pe el, despre munții pe care-i străbate.

Interesul pe care aceste manifestări de masă l-au trezit în rândul copiilor, creșterea numărului de

cititori ai bibliotecii, creșterea numărului cărților citite au stimulat conducerea secției de copii să treacă la organizarea altor acțiuni care cer o pregătire mai minuțioasă și mai îndelungată.

De o foarte bună primire se bucură în rândul copiilor serile de basm.

Astfel, într-una din zilele lunii decembrie, a apărut pe ușa bibliotecii un afiș cu următorul cuprins: „Vreți să-l cunoașteți pe Harap Alb? Veniți joi 29 decembrie ora 18 la bibliotecă! Veniți să-l vedeți și să-i aflați povestea!” Vestea s-a răspândit ca fulgerul printre copiii cartierului. În ziua anunțată, la ora 18, sala de manifestări a secției de copii, a devenit neîncăptătoare pentru copiii veniți să-l vadă pe Harap Alb. Și, ca de obicei, în sală se afla și aparatul de proiecție, căci se obișnuiește ca după fiecare acțiune cu cartea organizată la bibliotecă să se dea și un film. Deodată lumina s-a stins și în sală s-a făcut întuneric și liniște. S-a auzit glasul tovarășei Denisa Stancu, care a început să povestească basmul lui Harap Alb. Și, în aceeași clipă, s-a aprins lumina în aparatul de proiecție și pe ecran a apărut chipul lui Harap Alb. Copiii au ascultat cu cea mai mare luare aminte povestirea și au urmărit imaginile proiectate pe ecran.

În cadrul altor seri de basm au fost povestite și înfățișate copiilor povestirile și basmele: *Dumbrava minunată* de M. Sadoveanu, *Capra cu trei iezi* de I. Creangă, *Făt frumos din lacrimă* de M. Eminescu.

O manifestare de masă cu cartea, care a adunat la bibliotecă un mare număr de cititori copii, a fost consfătuirea cu cititorii în jurul cărții *Gazeta pădurii* de V. Bianki.

Pentru ca la discuții să ia parte un număr cât mai mare de copii — cititori ai cărții — consfătuirea a fost anunțată și popularizată din vreme, prin afișe, prin

distribuitorii de cărți din școli și prin bibliotecile de casă. În același scop, biblioteca a procurat un număr sporit de exemplare. Consfătuirea a început printr-o scurtă prezentare a cărții, după care au luat cuvântul cititorii care au arătat ce-au învățat din această carte, exprimându-și dorința de a urma exemplul pionierilor sovietici despre care este vorba în ea. Astfel, pionierul Ursuleanu Gheorghe, din clasa a V-a a spus că va munci pentru cultivarea unei grădini de zarzavat acasă la părinții lui.

În scopul lărgirii cercului de cititori ai bibliotecii și a verificării felului cum ei își însușesc cunoștințele cuprinse în cărți, biblioteca a organizat un concurs de ghicitori literare pentru copii mai mari de 10 ani. Pentru ca cititorii să aibă timp să se pregătească, el a fost anunțat cu patru luni înainte de data fixată pentru ținerea lui, stabilindu-se și o listă de cărți care trebuiau citite obligatoriu printre care: *Povestea vorbeii* de A. Panu, *Amintiri din copilărie* de I. Creangă, *Din lumea celor care nu cuvântă* de E. Girleanu, *Floarea de piatră* de P. Bajov, *Școlarul roșu* de A. G. Vaida, *Povestire despre Zoia și Șura* de Kosmodemianskaia, *Drumul îndrăzneților* de M. Spiridonov, *Gazeta pădurii* de V. Bianki etc.

O lipsă serioasă în organizarea acestei acțiuni, a fost slaba ei popularizare, fapt care a făcut ca la concurs să se înscrie numai 40 de cititori din care s-au prezentat doar 15. Dar și așa acțiunea a dat rezultate, arătând că concurenții au citit cu atenție cărțile și că ea constituie una din cele mai bune metode de popularizare a cărților,

pentru formarea gustului de citit al copiilor.

Metodele de muncă folosite de secția de copii a Așezământului cultural „Nicolae Bălcescu”, manifestările de masă organizate n-au întârziat să dea roade. Astfel, numărul copiilor care frecventează regulat biblioteca a crescut mereu ajungând astăzi la 1500 de cititori. Atenția tot mai multor copii se îndreaptă acum spre cărți de știință popularizată. Astfel pionierul Muscalu Nicolae din clasa a VII-a a luat de la bibliotecă și a citit cărțile *Construcții radiofonice pentru amatori* de A. Haralambie, *Televiziunea* de A. Gladkov, *Radiotehnica pentru amatori* de I. P. Jerebțov.

Activitatea cu cartea în rândul copiilor, a făcut să crească atașamentul acestora față de bibliotecă. Ei răspund cu drag când sint solicitați să sprijine acțiunile de masă organizate de bibliotecă. Mulți dintre ei, — deși sint acum cititori ai bibliotecii pentru maturi, continuă să vie la secția de copii — interesându-se de activitatea ei și o sprijină pe bibliotecară în acțiunile pe care le întreprinde... Iată-o, de pildă pe Maria Bucur, care acum e o cititoare a bibliotecii pentru maturi, și care continuă să vie la secția pentru copii ajutând-o pe responsabilă la întocmirea fișelor, la identificarea cititorilor întârziți, la repararea și recuperarea cărților. Și ca ea sint mulți. Este una din dovezile care arată că secția de copii a bibliotecii Așezământului Cultural „Nicolae Bălcescu”, prin felul cum și-a dus și își duce munca a știut să trezească în sufletul copiilor dragostea pentru carte și a reușit să-i atașeze de bibliotecă.

CONCURSUL pentru citirea literaturii „IUBIȚI CARTEA”

DISCUȚIILE FINALE

Prof. univ. STANCIU STOIAN
Director al Institutului de Științe Pedagogice

E vorba de „discuțiile finale”, cu care se încheie concursul permanent „Iubiți cartea”. Desfășurarea pe teren, a acestor discuții, ridică o serie de probleme, în rezolvarea cărora este bine să intervină oricine crede că poate da o mână de ajutor.

Trebuie să spunem însă, din capul locului, că, în stadiul în care se găsesc acum lucrurile, soluții prea precise nu se pot da. Și aceasta pentru că materialul faptic nu este adunat în cantitate suficientă. Acesta este și motivul pentru care, în intervenția noastră, aci, vom pune problema mai mult teoretic și prin analogii. În măsura în care avem și fapte, vom proceda și inductiv, de la ele.

Ce sînt discuțiile finale? Este necesar să încercăm să le definim, cit mai precis posibil, pentru că numai așa vom ști cum să le organizăm mai bine. Pe această cale vom putea mai bine să culegem o experiență concludentă, din care să putem alege experiența bună de generalizat.

Intr-o formă, definiția „discuțiilor finale”, o găsim chiar în „Instrucțiunile” date în legătură cu concursul permanent „Iubiți cartea”. Ele sînt socotite acolo drept discuții libere, care au ca scop „să stabilească dacă participanții la concurs au citit și înțeles cărțile recomandate”. Și instrucțiunile mai spun că, trebuie „să se evite imprimarea unui

caracter rigid de examen”, ca și formalismul și superficialitatea.

Din aceste indicații reiese faptul că în desfășurarea discuțiilor, există un pericol: acela de a le transforma în examene, de tipul examenelor școlare.

Între trăsăturile, care caracterizează un examen, citeva sînt esențiale. În primul rînd examenul este *constatarea* rezultatelor unei munci, pentru a afla dacă aceste rezultate sînt satisfăcătoare sau nu. În al doilea rînd examenul este o măsurare și o *cîntărire diferențiată*, în care rezultatele sînt calificate într-o ordine gradată de la suficient la foarte bine, pentru latura pozitivă și de la insuficient la rău sau foarte rău, pentru latura negativă. În al treilea rînd examenul este un *moment emotiv*, care, pozitiv, poate să ducă la emulație, întrecere; negativ poate să ducă din contra la demobilizare, descurajare.

Ce am putea spune despre discuțiile finale propuse pentru concursul „Iubiți cartea”, în raport cu aceste trăsături caracteristice ale examenului? Trebuie să vedem, în primul rînd că unele din aceste trăsături se potrivesc, total sau în parte, și pentru discuțiile noastre finale și pentru examene. Și unele și altele sînt menite să constate rezultatele unei activități; și unele și altele sînt momente emotive, — unele mai puțin, altele mai mult. Ceea ce le deosebește fundamental este cea de a doua trăsă-

tură: cea „cintărire“ diferențiată, despre care am vorbit. Această trăsătură și este, de fapt, aceea care, dă examenului aerul de rigiditate, chiar atunci când vrem să nu fie așa. O cîntărire dreaptă trebuie să se facă atent și sistematic.

Din toate aceste considerațiuni deducem că discuțiile noastre finale nu pot fi socotite examene, că nu sînt examene, în înțelesul strict al cuvîntului. Ele sînt într-un fel o verificare pentru că prin ele se cercetează o muncă și se pune la încercare puterile candidaților, dar nu au, nu pot și nu trebuie să aibă caracterul de drămuire și obligativitate al examenelor.

Concursul permanent „Iubiți cartea“ este o probă, la care vrem și ne silim să organizăm treaba în așa fel, încît toți concurenții să poată îndeplini bine și just condițiile de promovare. De acest lucru trebuie să țină seama discuțiile finale, în cadrul concursului.

Ce trebuie să facem însă în vederea acestui scop? Două recomandări se pot face în această privință.

O primă recomandare: să pregătim din vreme pe concurenți pentru aceste discuții. Oricît de libere și prieleneși ar fi discuțiile finale, ele sînt totuși probe și probele se pregătesc. Acest lucru, în cazul nostru, se face, mai întîi, prin consultații cu îndrumări asupra modului cum trebuie citită o carte. Cred că e bine să facem încă un lucru foarte de folos: să organizăm și discuții, înaintea discuțiilor „finale“. Asemenea discuții se organizează în cercurile de citit, sau în reuniuni ad-hoc, pe bază de chestionare, referate sau recenzii. Ele sînt deja în practica multor bibliotecari, trebuie numai să le înțelegem semnificația și să le organizăm bine.

O a doua recomandare: să ținem evidența acestor discuții și fișa cititorilor, cu cea mai mare grijă. Această lucrare ne ajută și din alte puncte de vedere, pentru munca noastră, dar ea trebuie să fie avută în vedere și cu ocazia discuțiilor finale. Discuțiile finale, mai mult decît orice, nu trebuie să fie loterie. Cunoșcînd antecedentele de cititor ale concurentului, noi vom ști dinainte dacă e sau nu pregătit și vom ști și în ce fel să angajăm discuțiile cu el, pentru a scoate în evidență pregătirea lui. O verificare serioasă a candidaților, în acest sens a făcut comisia de pe lângă biblioteca raională „Maxim Gorki“ din Sighișoara. Aci candidaților li s-au pus între-

bări ținîndu-se seama de pregătirea lor anterioară. Biblioteca a avut evidența acestei pregătiri.

Cum se organizează discuțiile finale? Se constată că o problemă, între altele, care se ridică, din acest punct de vedere, este în legătură cu mărimea și compoziția grupelor de concurenți. Trebuie să avem grupe mari sau mici, omogene sau de compoziție diferită? Răspunsul la această întrebare nu este greu de găsit. Grupele nu trebuie să fie mici, pentru că emulația în astfel de grupe e și ea mică sau deloc. Inafară de aceasta, termenii de comparație se reduc și ei. Nu trebuie să fie însă nici prea mari, pentru că atunci atenția nu se poate opri suficient la fiecare candidat. În ce privește omogenitatea, de asemenea, nu trebuie să căutăm o omogenitate perfectă, uniformitatea, dar nici nu putem aduna la un loc elemente prea disparate. În grupele disparate, cu totul neomogene, nu putem găsi ușor nici metoda, nici tonul, nici criteriile potrivite de apreciere a răspunsurilor. Ceva mai mult, nu se poate închea o discuție colectivă. De altfel o discuție încheată nu depinde numai de colectivul candidaților, ci și de acela al examinatorilor.

În mod obișnuit comisiile de examinare sînt formate din: un reprezentant al organizației U.T.M., bibliotecarul și un cadru didactic. Primul reprezintă elementul mobilizator, cel de al doilea evidența muncii de pregătire, cadrul didactic reprezintă metoda de lucru și de examinare. Acesta, de fapt, e elementul conducător și activ al discuțiilor. În această privință ar fi să ne întrebăm: e bună oare această situație? Părerea noastră este că da, întrucît e vorba de ședința de discuții propriu-zisă. În ce privește concursul permanent luat în întregul lui, trebuie să se simtă însă mai mult rolul organizațiilor de U.T.M., precum și acela al bibliotecarului. Ar trebui apoi, de asemenea, ca și la ședința de discuție finală, rolul acestora să fie mai activ. Numai așa se mai ia din atitudinea didactică, pe care un profesor în mod natural e înclinat s-o adopte.

În ce privește conținutul discuțiilor, acesta în linii generale, este fixat prin condițiile admiterii la concurs: concurentul trebuie să dea dovada că a citit și înțeles toate cele opt cărți indicate ca obligatorii și cîte una din cele șase categorii de cărți facultative. E adevărat că fiecare carte poate să fie privită din

mai multe puncte de vedere, după cum și toate, la un loc, pot fi privite la fel. Discuțiile însă nu se pot face la întimplare, așa cum se petrec lucrurile uneori. E bine să fixăm punctul sau punctele de vedere din care le vom dirija, pentru ca ele să aibă un caracter mai unitar, să fie de actualitate și educative. Astfel de aspecte pot fi de pildă: lupta pentru pace, lupta pentru progresul științei, iubirea de patrie, caracterizarea personajelor sau eroilor, pozitivi sau negativi etc.

Metoda de examinare. Metoda ce se poate recomanda, singura, este, se înțelege, metoda întrebărilor. Întrebările însă, ca și tematica în genere, e bine să fie mai dinainte stabilite de către comisie. Așa se va putea da discuțiilor unitate de fond și nivel. Nu toate întrebările, desigur, pot fi stabilite dinainte, dar cele mai importante — întrebările problemă cum obișnuim a le numi pedagogic — acestea e necesar să fie stabilite. Nu e bine totuși să stabilim întrebări pe candidați cum se face uneori. Întrebările se adresează colectivului și discuțiile e bine să fie colective. Dacă grupul examinat nu este mare, noi putem să fim atenți la fiecare candidat, să mai întrebăm pe cei asupra cărora nu sîntem edificați, să apreciem răspunsurile lor, comparativ și la nivelul cerut.

Este drept că aprecierea concurenților nu trebuie să se facă în spiritul și cu formele cerute unui examen. Dar o apreciere trebuie făcută. Și cu toată seriozitatea. Iar examinarea în grup, ca o discuție liberă și generală e de natură să ne înlesnească o apreciere justă, din punctul de vedere de care ne ocupăm.

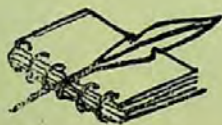
În adevăr, cum aci nu urmărim să dăm calificative diferențiate, o discuție generală creiază repede și concret o atmosferă, în care se distinge o linie de demarcație, deasupra și sub care se plasează cei pregătiți și cei nepregătiți. Nouă propriu-zis numai atât ne trebuie. Astfel

de situații sînt utile și pentru alte motive: într-o astfel de atmosferă cei nepregătiți își simt ei înșiși nepregătirea și aprecierea ce se face asupra lor — care trebuie să fie binevoitoare, încurajatoare, dar dreaptă — o simt cu adevărat, ca pe un lucru cu totul firesc.

S-ar pune aci, însă, o întrebare: vom lăsa ca linia de demarcație, de care am vorbit, să se formeze și la orice nivel? Desigur că nu. Nivelul discuțiilor trebuie să fie cît mai ridicat posibil. Lucrul acesta se poate realiza prin stabilirea unor *criterii minime*, în funcție și de scopul urmărit, dar și de concurenți, pe care noi trebuie să-i cunoaștem după fișele de cititori. Rolul bibliotecarului este aci foarte important. El și delegatul U.T.M., pot da elementele necesare pentru stabilitatea „criteriilor minime” de purtare a discuțiilor. Prin aceasta, în conducerea ședinței se va realiza concret ceea ce în prealabil s-a stabilit oarecum teoretic.

Terminăm considerațiile noastre cu o propunere. În instrucțiunile elaborate de comisia centrală de organizare a concursului permanent „Iubiți cartea” se arată că aceste discuții trebuie să fie consemnate în procese verbale. E o prevedere foarte bună. Numai că, după cite se constată, aceste procese verbale sînt prea uscat concepute. Din ele nu se poate scoate adesea nici o învățătură mai deosebită.

Noi propunem ca în aceste procese verbale să se consemneze nu numai rezultatele, ci și observații de conținut și mai ales de reușită a unor metode și procedee, mai mult decît a altora. Asemenea observații pot constitui un material foarte prețios de studiu, care va putea fi coordonat, studiat, se vor putea trage concluzii, iar metodele cele mai juste vor putea fi generalizate. Pe această cale credem că se poate ajunge ușor și la întocmirea unui îndrumător metodic, de care acum, trebuie să recunoaștem, ducem mare lipsă.

Organizarea fondului de cărți și a cataloagelor

Pe marginea articolului *Cataloagele și fișele*

În numărul precedent al acestei reviste, tov. G. Șerban de la Biblioteca centrală universitară din Cluj a consacrat un articol problemei vechi și mereu actuale a cataloagelor de bibliotecă, primate în deosebi prin prisma cititorilor care trebuie să consulte cataloagele.

Autorul stabilește câteva principii generale și dă unele sugestii pentru ca munca de alcătuire a cataloagelor să fie o muncă științifică și să ajute pe cititori în cercetările lor.

În cele ce urmează, voi face și eu câteva considerații în legătură cu întocmirea de cataloage clare și ușor accesibile cititorilor pentru consultare.

În general, pentru cititori, numai simplul fapt că e nevoie să caute în catalog, constituie uneori o dificultate. Cei mai mulți ar prefera să-și formuleze cererea de cărți fără intermediul catalogului. Dacă în bibliotecile mici bibliotecarul poate cerceta el însuși catalogul pentru fiecare cerere de cărți, în bibliotecile mari, cu sute de cititori pe zi, oficiul căutării în catalog trebuie îndeplinit numai de cititor.

De aceea, este necesară o instruire a cititorului asupra modalității de consultare a cataloagelor.

Cred că, în afara afișării de instrucțiuni în sălile de lectură, inițierea cititorului în utilizarea cataloagelor ar pu-

tea fi făcută și prin imprimarea, în partea de jos a buletinului de cerere de cărți și a permisului de intrare în bibliotecă, a unor indicațiuni ca de pildă sub această formă: „Dacă știți autorul cărții care vă interesează, sau numai titlul cărții dacă aceasta nu are autor, cercetați catalogul alfabetic. Dacă aveți nevoie de materiale pentru o anumită chestiune, fără să cunoașteți autorul, cercetați catalogul pe materii. Notați cota, adică numărul scris în colțul de sus din stînga (sau din dreapta — după caz —) al fișei”.

Pentru ca cititorul să nu se simtă încurcat în fața catalogului, într-o bibliotecă mare trebuie să existe o sală specială a fișierelor, destul de spațioasă, pentru a face posibilă o aranjare a fișierelor, astfel încît să fie o demarcațiune netă între catalogul pe materii și între catalogul alfabetic și alte cataloage speciale.

Uniformitatea descrierii publicațiilor în toate bibliotecile și tipizarea cartoului pentru fișe și pentru despărțitoare, ar înlesni mult orientarea cititorului.

Direcția bibliotecilor din Ministerul Culturii a întocmit în 1953 reguli unitare pentru descrierea publicațiilor în cataloagele de bibliotecă și în bibliografii. Aceste norme de descriere, judicios alcătuite, au fost supuse experimentării în biblioteci cerîndu-se după aceea sugestii pentru îmbunătățirea lor,

probabil, în vederea redactării formei definitive.

Ar fi de dorit ca forma definitivă a regulilor unitare să apară cit mai curînd, iar utilizarea lor să devină obligatorie pentru toate bibliotecile. Chiar dacă în bibliotecile mari există în prezent alte reguli de cataloage și alt format de fișe, nu este imposibil să se adopte normele acestea unitare pentru cataloagele pentru cititori. Pentru fondul care este reprezentat numai în catalogul interior (de serviciu), să se păstreze ceea ce este catalogat în forma în care se află, iar pentru ceea ce se cataloghează în continuare, să se lucreze după normele noi, deoarece cu astfel de cataloage de serviciu lucrează numai bibliotecarii, iar ei se pot descurca în diversitatea lor.

Din aceeași dorință de unitate, s-au tipizat fișele de catalog. Dacă, din punct de vedere al formatului, ele convin tuturor bibliotecilor mari și mici, calitatea și culoarea cartonului din care sînt făcute împiedică bibliotecile mari, care au cataloage foarte cercetate, să le adopte.

Ar fi necesar ca aceste fișe să fie confecționate dintr-un carton alb, pinzat, pentru a fi rezistent și flexibil, ca să poată fi completate la mașina de scris.

În privința fișelor divizionare, ar fi util să se pună în vânzare numai cartoul tăiat după anumite formate stabilite în urma consultării diverșilor bibliotecari pricepuți în problemele catalogării, pentru că actualele divizionare tipărite de Camera Cărții nu se pot folosi în bibliotecile mari, fiindcă sînt reduse ca diviziuni și, mai ales, foarte puțin rezistente: într-un catalog mult întrebuițat, într-o lună, aceste divizionare se distrug.

Asigurarea unității descrierii și a uniformității aspectului fișierelor pentru public, ar ajuta pe cititori să fie mai puțin încurcați în fața cataloagelor.

Pentru ușurința orientării cititorilor, e foarte indicat să avem fișiere încăpătoare, în special pentru catalogul sistematic, care să permită să se consacre sertare fiecărei materii speciale. Să nu îngrădăm mai multe materii în același sertar, ci, pe cit e cu putință, materiile să fie bine demarcate nu numai prin fișe divizionare, ci și prin eticheta pe care o conține. E foarte greșit să indicăm pe sertarul fișierului numai indexul zecimal, fiindcă chiar dacă avem în sala de lectură un indicator alfabetic al materiilor din catalogul zecimal, cititorii vor găsi greu cutia cu problema căutată, iar indexul zecimal le va părea mult prea complicat. Deci, mai bine să scriem pe cutie: 512 ALGEBRA, decît simplu: 512.

Ar trebui, de asemenea, să se stabilească un sistem unitar de cataloage pentru public în toate bibliotecile: un catalog alfabetic general, un catalog sistematic general (adică al întregului fond în circulație), un catalog al secției de împrumut, iar pentru bibliotecile care au săli de lectură speciale pentru anumite materii să existe cataloage alfabetice și sistematice speciale pentru aceste săli. Acestea trebuie să reprezinte copia fișelor materialului special respectiv din catalogul general. De exemplu pentru sala periodicelor: un catalog alfabetic al periodicelor, un catalog geografic, un catalog sistematic, un catalog pe materii al articolelor din periodice. Pentru sala de marxism sau pentru orice altă sală de specialitate: un catalog alfabetic și un catalog sistematic.

În privința catalogului interior (de serviciu), cel mai bun sistem — după părerea mea — ar fi catalogul-dicționar: un singur catalog general în care să apară întregul fond al bibliotecii, indiferent de genul publicațiilor (cărți, periodice, fonduri speciale, stasuri, traduceri etc.) descrise după autor, titlu, materie, fișe principale și auxiliare, astfel

incît oricare bibliotecar să poată căuta în el ca într-o enciclopedie a bibliotecii.

În bibliotecile mari, cataloagele apar încărcate de fișe. Acest lucru îl face pe tov. Șerban să sugereze în articolul său descongestionarea cataloagelor pentru public, astfel încît să fie alcătuite numai din fișele publicațiilor de mare circulație.

Cred că nu este indicat să se facă o astfel de selecție. Singura selecție care ar putea să se facă, este aceea a liniei ideologice a materialelor care să apară în cataloagele pentru public. Criteriul interesului și al valorii științifice a publicațiilor trebuie aplicat la achiziționare. Caracterul de recomandare nu e indicat în bibliotecile științifice, ci numai în bibliotecile de masă.

De altfel, e foarte greu să apreciezi în momentul catalogării cit de des va fi cerută publicația. Chiar dacă este sigur că frecvența cererii va fi foarte scăzută, nu e un motiv ca publicația să nu apară în catalogul pentru public: cercetătorii vin la o bibliotecă științifică tocmai pentru a găsi materiale pe care nu le găsește într-o bibliotecă de masă și atunci va trebui prea adesea să-i trimitem să consulte catalogul de serviciu.

De aceea, socotesc că în bibliotecile științifice enciclopedice sau de specialitate, în cataloagele pentru public trebuie să se oglindească întregul fond care a fost verificat din punct de vedere ideologic.

Preciziunea și meticulozitatea cu care trebuie să fie întocmite, dactilografiate și intercalate fișele în cataloage sînt, desigur condiții esențiale pentru a face din catalog un mijloc științific de informare. De aceea, în orice serviciu de catalogare, trebuie să se controleze înții redactarea fișei pentru catalogul interior și apoi să se facă colaționarea fișelor care se dactilografiază pentru cataloagele de sală, după catalogul interior. Cel mai adesea, greșelile se stre-

coară la dactilografiere, greșeli care nu se observă uneori nici la colaționare, fiind foarte greu să urmărești de trei-patru ori aceeași fișă. Greutatea provine din faptul că fișele nu se pot scrie deodată cu copie, ci trebuie bătute la mașină sau copiate una cîte una.

Cred că ar fi de cel mai mare folos atît pentru bibliotecari (cărora le-ar economisi multă muncă și mult timp), cît și pentru garantarea identității copiilor cu prima fișă, dacă forurile competente ar studia și ar procura mijloace mecanizate de multiplicare a fișelor.

Fișele tipărite de Camera Cărții nu sînt de un real folos pentru bibliotecile mari: se tipăresc fișe pentru prea puține titluri și ajung în bibliotecă mult prea tîrziu, după intrarea cărților. Acțiunea de tipărire a fișelor ar ajuta în mod eficace munca de catalogare dacă s-ar tipări fișe pentru toate cărțile care se editează în țară și dacă fișele ar putea fi achiziționate de la colectură odată cu cărțile. Dar chiar dacă s-ar proceda așa, ar fi totuși necesare mijloace mecanizate de multiplicare a fișelor în bibliotecile mari, care achiziționează nu numai cărțile apărute în țară, ci și cărți străine, precum și cărți vechi, sau care trebuie să refacă vechile cataloage uzate și incomplet redactate.

Evident, pentru a face din cataloagele de bibliotecă instrumente eficace de informare, e necesar ca bibliotecarii care îndeplinesc această muncă să cunoască bine tehnica de bibliotecă, să stăpînească cîteva limbi străine, să aibă un nivel cultural și ideologic ridicat, să fie animați de un puternic spirit de ordine și minuțiozitate, să lucreze cu toată conștiințiozitatea și seriozitatea la catalogare. Să nu catalogheze mecanic, ci să aibă toată înțelegerea pentru nevoia de informare a celor ce consultă catalogul, astfel, încît, la întocmirea și clasarea fișelor în cataloage, bibliotecarul să acționeze în mod conștient și logic.

VICTORIA CIMPOCA
Șeful serviciului de catalogare
B.C.U. — București

Prima sesiune științifică de bibliologie și documentare a Bibliotecii Academiei R.P.R.

C. COMOROVSKI

Răspîndirea tot mai largă a cărții în țara noastră, sprijinul din ce în ce mai activ pe care tiparul este chemat a-l da ridicării și transformării culturale a R.P.R. au făcut necesare dezvoltarea studiilor științifice privind istoria și metodele de folosire ale cărții și celorlalte produse ale tiparului. Asemenea studii erau făcute înainte vreme în mod prea puțin sistematic, fiind opera unor cercetători izolați, pe care fie practica de bibliotecă, fie specialitatea științifică în care lucrau (alta decât bibliologia), îi puneau în atingere cu problemele cărții ca instrument de lucru.

Biblioteca Academiei Române a fost în trecut centrul cel mai de seamă al acestor preocupări din țara noastră, pe de o parte prin importante sale contribuții la bibliografia românească, pe de altă parte prin elaborarea unor metode în munca de bibliotecă ce au servit ca model multor alte biblioteci din România. În această moștenire vedem astăzi o tradiție valabilă ce trebuie preluată în mod critic și continuată la un nivel mai înalt.

În vederea realizării acestui scop, conducerea Academiei R.P.R. a asimilat în cursul anului 1954 Biblioteca Academiei cu un institut de cercetări bibliologice. În perioada ce a urmat, cercetătorii din cadrul Bibliotecii Academiei R.P.R. au întreprins studii științifice variate în probleme de biblioteconomie, istoria cărții și tiparului românesc, istoria bibliotecilor din R.P.R., bibliografia, informarea științifică etc.

Rezultatele acestei activități au fost concretizate pentru prima oară în revista *Studii și cercetări de bibliologie* vol. I. 1955, precum și în alte publicații recente ale Bibliotecii Academiei.

Cel de-al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român a fost întâmpinat și de institutele Academiei R.P.R. prin sesiuni de comunicări științifice. Cu acest prilej a fost organizată și prima Sesiune științifică de Bibliologie și Documentare a Bibliotecii Academiei R.P.R., pentru care studiile întreprinse de cercetătorii Bibliotecii ofereau un material bogat.

Sesiunea Bibliotecii a fost lărgită prin participarea unor specialiști ai celorlalte mari biblioteci și centre de documentare din țară. În acest scop, Biblio-

teca Academiei R.P.R. s-a adresat acestor instituții (cu concursul și al Direcției Bibliotecilor în ce privește rețeaua Ministerului Culturii), invitându-le să participe la Sesiune și să prezinte comunicări în cadrul celor două teme ale Sesiunii și anume: 1) *Probleme de bibliografie și documentare științifică*; 2) *Probleme de biblioteconomie, istoria cărții și a bibliotecilor din R.P.R.* O condiție de acceptare a comunicărilor a fost ca ele să reprezinte o contribuție științifică originală sau generalizarea unei practici îndelungate în munca de bibliotecă. Textele trebuiau să fie supuse în prealabil biroului sesiunii. Ca urmare a acestei invitații, Sesiunea s-a bucurat de prezența a numeroși participanți din Capitală, cit și a 40 de delegați din țară, alții din rețeaua de biblioteci a Academiei R.P.R., cit și din bibliotecile universitare și științifice din Cluj, Iași, Timișoara, Tg. Mureș, Sibiu etc. Din cele 66 comunicări prezentate pentru sesiune, 28 reprezintă contribuția bibliotecilor Academiei R.P.R. din București, 8 comunicări aparțin cercetătorilor filialelor Academiei din Cluj și Iași, iar 30 comunicări vin din partea altor instituții (Ministerul Culturii, Bibliotecile centrale Universitare din București, bibliotecile documentare din Tg. Mureș și Aiud, Muzeul Bruckenthal etc.).

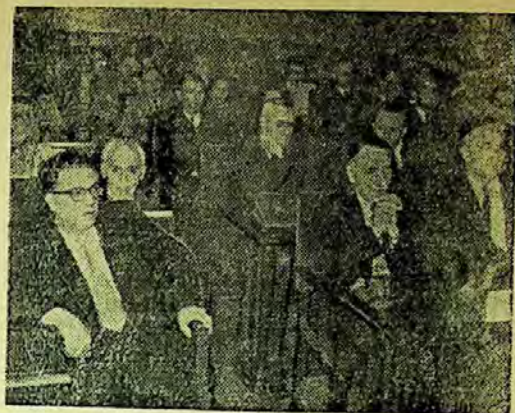
Ședința plenară de deschidere a avut loc joi 15 decembrie ora 11, în sala de ședințe a Academiei R.P.R., neîncăpătoare pentru numeroasa asistență, compusă din academicieni, oameni de știință, cercetători ai institutelor Academiei R.P.R., bibliotecari, documentaliști și iubitori ai cărții. În cuvîntul său de deschidere, acad. Barbu Lăzăreanu, director general al Bibliotecii Academiei R.P.R., a arătat țelurile acestei sesiuni științifice de bibliologie și documentare, prima de acest fel în țara noastră.

A luat apoi cuvîntul tov. Ștefan Gruia, directorul Direcției Bibliotecilor din Ministerul Culturii, care a legat acest eveniment științific de dezvoltarea largă a bibliotecilor în R.P.R.

Deschizînd seria comunicărilor, acad. Barbu Lăzăreanu a vorbit despre **B. P. Hașdeu și problemele bibliografiei**, arătînd meritele activității bibliografice atât de combative a marelui învățat, ce poate servi ca exemplu, în

Academicianul Barbu Lăzăreanu, rostind cuvîntul de deschidere.

Aspect de la sesiune.

multe privințe, bibliografiei critice de azi. În continuare, tov. I. Lupu, șeful Sectorului de Informare Științifică din Biblioteca Academiei R.P.R., a prezentat comunicarea **Un precursor al documentării științifice rominești: E. G. Racoviță** arătînd că savantul cu renume mondial, pe lîngă studiile sale din domeniul biologiei, a fost preocupat în mod constant și de unele din problemele documentării științifice, obținînd și rezultate practice, printre care întocmirea primului catalog colectiv pentru periodice din țara noastră și organizarea, după un sistem propriu, a colecțiilor de documentare biologice.

După încheierea acestei prime sesiuni, grupuri de participanți au vizitat Biblioteca Academiei R.P.R., interesîndu-se în deaproape de noile realizări și detalii tehnice ale muncii diferitelor servicii. Interesul manifestat de vizitatori, confruntarea metodelor de muncă ale Bibliotecii Academiei R.P.R. cu cele din propria lor instituție, au dat acestei vizite caracterul unui instructiv schimb de experiență.

Numărul mare de comunicări prezentate în cadrul fiecărei teme a Sesiunii a dus la necesitatea desfășurării lucrărilor pe două secțiuni paralele, atît joi 15 decembrie după-amiază, cît și în sesiunile ținute în dimineața și după-amiază zilei următoare. Vom urmări pe rînd lucrările fiecărei secții, în cele 3 sesiuni respective.

Lucrările Secției I (**Probleme de bibliografie și documentare**) au avut loc în sala Institutului de Istorie al Academiei R.P.R. Prima sesiune a fost consacrată problemelor de documentare științifică. O serie de comunicări (**Organizarea documentării institutelor de cercetări medicale, Mijloace mecanice în documentarea științifică modernă, Organizarea și funcționarea cabinetelor de**

informare în bibliotecile științifice, Încercări de unificare a formei notițelor bibliografice) și discuțiile animate ridicate pe marginea lor au scos în evidență rolul crescînd al documentării științifice și tehnice în raport cu expansiunea impresionantă a literaturii de specialitate, necesitatea specializării muncii diferitelor biblioteci și centre de documentare, în sîrșit mijloace noi și variate pentru a asigura documentarea cea mai potrivită pentru diferite categorii de cititori. Alte comunicări au venit cu propuneri în legătură cu adaptarea clasificării zecimale pentru necesitățile documentaliștilor.

Cele două sesiuni destinate bibliografiei, care au avut loc vineri 16 decembrie, au adus pe primul plan problemele legate de întocmirea bibliografiei naționale, în primul rînd a bibliografiei retrospective rominești, fapt care se oglindește chiar în titlul unora din comunicări: **Contribuții bibliografice cu privire la traducerea din Marx și Engels efectuate în România pînă în 1917, Problema de organizare a bibliografiei retrospective rominești, Bibliografia scrierilor rominești cu privire la fizică, Completări la bibliografia periodicelor rominești, Bibliografia traducerilor din limba maghiară în limba română, Introducerea la bibliografia artei rominești 1944—1954, Bibliografia numismaticii rominești etc.** Aceste comunicări vădese totodată aportul tot mai adîncit al bibliografiei de specialitate, reclamat de dezvoltarea lirească a științei bibliografice în țara noastră. Participanții la dezbateri au discutat cu amănunțime unele probleme ridicate de înfăptuirea bibliografiei rominești retrospective, în special necesitatea colaborării diferitelor instituții pentru înlăturarea muncii paralele.

În lucrările secției nu au fost neglijate problemele bibliografiei de reco-

mandare, ale cataloagelor colective și nici aprecierea înaintașilor bibliografiei românești (Activitatea editorial-bibliografică a lui M. Kogălniceanu). De altfel una din temele de discuție care a atras pe mulți participanți a fost demarcarea contribuției respective a primilor bibliografi români.

Secția II-a (Probleme de biblioteconomie, istoria cărții și a bibliotecilor în R.P.R.) și-a ținut lucrările în frumoasa sală a Bibliotecii Institutului de Istoria Artei al Academiei R.P.R.

În primele două ședințe, consacrate problemelor de istoria cărții, tiparului și a bibliotecilor, timpul nu a permis să se prezinte decât o parte a comunicărilor ce figurau în programul Sesiunii. Comunicările citite (Orientări laice în tiparul moldovenesc din secolul XVIII, Cărți, tipografi și tipografii din Moldova în secolul XVIII, Pe marginea unor cărți cumpărate de N. Bălcescu, Secția de incunabule a Bibliotecii Muzeului Bruckenthal, Eminescu bibliotecar, Primul manual de calligrafie cirilică română, Calendare românești între anii 1733—1830, C. Stăniș, Date noi cu privire la apariția unor periodice ale lui Gh. N. Asachi, Ecouri ale cărții în literatura română, Cîntece vechi lămuști românești în manuscrise maghiare din Ardeal din sec. XVII—XVIII etc.) au permis totuși participanților să aprecieze orizonturile largi ale științei bibliografice și au demonstrat nivelul înalt al preocupărilor științifice ale cercetătorilor din bibliotecile țării noastre.

Prezidind ședința din dimineața zilei de 16 decembrie, acad. P. Panaitescu-Perpessicius, a relevat, în cuvinte pline de căldură semnificația înaltă a acestei înfăptuiri a bibliotecilor din țara noastră.

În ultima ședință a Secției a II-a au fost prezentate comunicări din domeniul biblioteconomiei: Problema organizării fondurilor de publicații și a servicii cititorilor pe ramuri de științe în bibliotecile mari științifice, Problema igienei și patologiei cărții în țara noastră, Procedee de catalogare urgentă, Schimbul de publicații pe plan internațional și funcțiunile sale în raport cu profilul unei biblioteci științifice, Criterii pentru organizarea catalogului geografic al periodicelor, Probleme ridicate de construirea colecțiilor de autografe în marile biblioteci, Normele de muncă și activitatea bibliotecară. Comunicările și discuțiile au examinat sistemele de muncă ale unora din marile biblioteci de la noi, iar din intervențiile la cuvânt ale unora din participanți a reeșit dorința de a lărgi posibilitatea cunoașterii diferitelor sisteme de muncă în ca-

drul sesiunilor științifice, prin forme directe de schimb de experiență.

Luînd cuvîntul pentru a trage concluziile dezbaterilor, tovarășul I. Crișan, director științific adjunct al Bibliotecii Academiei R.P.R., a arătat rezultatele rodnice ale primei Sesiuni Științifice de Bibliologie și Documentare a Bibliotecii Academiei R.P.R.

Recapitulînd realizările sesiunii, constatăm și noi că ea a dat prilejul unui contact științific între cadrele de specialitate ale bibliotecilor mari și altor instituții similare, contact a cărui necesitate se făcea de mult simțită. Comunicările, discuțiile, vizitele și schimburile de păreri au dat naștere la o largă și înviorătoare circulație de idei, de natură a-și arăta roadele în activitatea practică și teoretică ulterioară a participanților.

Este adevărat că în organizarea acestei prime sesiuni au existat unele scăderi, legate în special de timpul scurt în care ea a fost pregătită. Astfel, dacă textele comunicărilor ar fi fost cerute și obținute mai din vreme de organizatorii sesiunii, aceasta ar fi făcut posibilă respectarea timpului maxim admis pentru prezentarea fiecărei comunicări (15 minute) cit și cunoașterea din timp a conținutului comunicărilor de către cei dornici să ia parte la discuții. În felul cum au decurs lucrurile, unele comunicări au răpit cu mult peste timpul prevăzut, iar multe din subiecte nu au fost adincite la discuții. Cum discuțiile formează tocmai partea distinctivă a unei sesiuni științifice, sîntem de părere că desfășurarea unor manifestări de acest fel este cel mai bine asigurată prin tipărirea prealabilă a tuturor comunicărilor admise, urmînd ca după încheierea sesiunii să li se alăture un volum de relatare a discuțiilor. Acest sistem, din ce în ce mai întrebunțat pe scară internațională, pe lîngă avantajul de a face posibilă cunoașterea largă a lucrărilor prezentate, îngăduie, fără inconveniente, expunerea rezumativă a comunicărilor, discutarea lor cu textul în față, verificarea aparatului critic etc.

În ce privește temele alese, credem că pe viitor raportul între lucrările privind tehnica de bibliotecă și experiența acumulată de biblioteci și cele de istoria cărții și a bibliotecilor ar trebui să fie modificat în favoarea primelor, care au o importanță imediată.

Ceea ce rămîne însă ca un exemplu este calitatea și seriozitatea științifică a celor mai bune din comunicările acestei sesiuni, care fac cinste bibliotecilor din țara noastră.

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

Institutul de limbă și literatură a Academiei de Științe a R.S.S. Lituană, în colaborare cu sectorul de literatură a popoarelor din U.R.S.S., a Institutului de literatură universală „Maxim Gorki“, au elaborat o lucrare **Privire asupra istoriei literaturii sovietice lituaniene**. Un loc de frunte este acordat poezilor Vyntanos Montvila, Salomaje Neris și Lindas Gira. Un capitol special este consacrat eminentului romancier Petras Tvirka.

Institutul „Sevchenko“ al Academiei de Științe a Ucrainei s-a îmbogățit cu noi documente, mărturii ale relațiilor culturale vechi între scriitorii ucrainieni și scriitorii și savanții din Polonia și Cehoslovacia.

De curind Institutul pentru cercetări literare a Academiei de Științe a R.P. Polonă a trimis fotocopiile scrisorilor scriitorului ucrainian Ivan Frank către romanciera poloneză Eliza Orzeszkowa. Această corespondență este din anii 1886-1888. Institutul Polono-Sovietic a trimis o listă a manuscriselor lui Ivan Frank care se găsesc la Biblioteca Națională din Polonia, precum și 20 de fotografii a manuscriselor și scrisorilor scriitorului ucrainian adresate diverselor personalități din Polonia.

Sub îngrijirea colectivului Bibliotecii Universitare din Szeged, în cadrul colecției „Acta Universitatis Szegediensis“ a apărut primul volum din **Acta Bibliotecaria** care face parte din seria „Acta-bibliotecarică și bibliografică“.

Acest volum prezintă sub formă de bibliografie activitatea științifică a Universității din Szeged în cursul anului 1954. El urmărește două scopuri: primul, de a face cunoscută activitatea științifică, variată și aprofundată dusă de universitate și de a contribui la lărgirea relațiilor științifice internaționale prin aducerea la cunoștință a activității desfășurate în domeniile lor speciale de profesorii universității. Materialul acestei bibliografii este sistematizat conform clasificării zecimale. Primul volum cuprinde următoarele capitole: prefață și notă explicativă; observații și explicații; activitatea științifică a membrilor Universității din Szeged; lista periodicelor și a ziarelor; autorii grupați pe institute și un indice alfabetic.

De curind a sosit la Paris o delegație culturală din Cehoslovacia formată din celebra scriitoare Maria Majerova, Dominique Tatarka și Frantisek Burianek.

În cinstea lor s-a dat o recepție la Comitetul Național al Scriitorilor unde au fost prezenți de Francis Jourdain. În timpul recepției profesorul Mare Vey de la Școala de limbi orientale vii, a prezentat opera acestora. Pe de altă parte, Frantisek Burianek a expus în cadrul unei convorbiri organizate de Institutul pentru studii slave, tendințele literaturii cehe contemporane.

Maria Majerova, după al cărei roman *Sirena* s-a lucrat un film, în cursul unei serate organizată de Aso-

ția Franco-Cehoslovacă, a discutat îndelung cu scriitorii francezi George Duhamel și Charles Vildrac.

La biblioteca publică din Delhi, unde de mai bine de 4 ani guvernul indian cu sprijinul U.N.E.S.C.O. patronează o largă experiență de aplicație a tehnicii moderne de biblioteconomie, s-a deschis de curind prima sesiune a cursurilor pentru studiul problemelor bibliotecilor publice din Asia, organizat de U.N.E.S.C.O. și la care participă 46 delegați și observatori din Afganistan, Japonia, Australia, Ceylon, Filipine.

Cursanții au fost împărțiți în 3 grupe. Prima grupă s-a ocupat de problemele pe care le pune organizarea serviciilor bibliotecilor publice pe linie națională, a doua a dezbătut despre materialul de lectură elementară pentru uzul adulților, iar a treia a discutat problema bibliotecilor pentru copii. Aceste discuții pe grupe au fost coordonate apoi în sesiune plenară.

Unul din rezultatele acestei sesiuni a fost constituirea unui comitet de activitate în vederea înființării unei Federații a asociațiilor de bibliotecari din Asia, după ce se vor lua măsuri pentru crearea în toată Asia a unor astfel de asociații. Federația va fi dotată cu o bibliotecă menită să fie un centru de documentare și schimb de informații asupra problemelor de biblioteconomie din Asia.

Sesiunea a fost onorată de vizita primului ministru Nehru care s-a întreținut cu bibliotecarii prezenți.

Biblioteca noastră duce o susținută muncă de popularizare și difuzare a cărților. Bătit în rândul cititorilor maturi cit și tineri. În ultimul timp am organizat recenzii asupra cărților Mitrea Cocor de M. Sadoveanu, Bărăgan de V. Em. Galan, Clocote de A. G. Vaida la care au participat peste 200 de persoane. De asemenea am organizat o consfătuire asupra cărții Așa s-a călît oțelul de N. Ostrovski la care au luat parte 40 de persoane. Printre acțiunile întreprinse cu micii cititori, amintim un matineu literar în cadrul căruia s-au citit poezii, ghicitori literare și un basm. Matineul literar s-a bucurat de un mare succes și pentru viitor ne pregătim să mai organizăm asemenea acțiuni.

Folosind diferite metode de atragere a cititorilor la bibliotecă, am reușit să avem 850 de cititori permanenți, iar la concursul „Iubiți cartea” am înscris peste 100 de concurenți.

MINA RACOVITAN
de la biblioteca raională Făget

*

Între 16—26. IX. 1955, Comitetul Central al Sindicatului Metalurgic a organizat în orașul Stalin un curs de bibliotecari la care am participat și eu, căpătînd o serie de cunoștințe de bază așit din punct de vedere politic cit și profesional. Lecțiile predate s-au referit la organizarea fondului de cărți și activitatea de masă a bibliotecii. Fiecare lecție teoretică a fost urmată de aplicații practice. Fiecare cursant a executat practic diferite lucrări ca de pildă: operația în registrul inventar, în registrul de mișcare a fondului, organizarea de vitrine, expoziții de cărți, scrierea de afișe, panouri etc.

Revenind la bibliotecă am căutat să pun în practică cele învățate la curs, ceea ce a făcut ca din primele săptămîni activitatea bibliotecii să se îmbunătățească. Folosind metodele de popularizare învățate la curs, am reușit să atrag mulți cititori înregistrînd o creștere de 75% a numărului de cititori față de lunile anterioare. De asemenea am reușit să cumpăr cărți noi în valoare de 1800 lei, în prezent biblioteca posedînd un număr de 9500 volume.

Bibliotecile mobile din secții care funcționau defectuos, au fost reorganizate și acum înregistrează succese frumoase. Perioadic am organizat expoziții și vitrine cu cărți, iar pentru popularizarea concursului „Iubiți cartea” folosind metode cit mai variate, am înscris pînă acum 185 de concurenți.

Punînd în practică tot ce-am învățat la curs și sprijinit de comitetul de întreprindere, am pornit la lichidarea lipsurilor ce le aveam și mă străduiesc să îmbunătățesc cu fiecare zi ce trece activitatea bibliotecii noastre care trebuie să devină un focar de cultură socialistă.

VELCU CONSTANTIN
de la biblioteca sindicală a Uzinelor „Independența” Sibiu

*

În cinslea celui de-al II-lea Congres al P.M.R. colectivul bibliotecii „János Herbák” a dus o activitate vie, multilaterală.

Astfel în urma anagajamentelor luate am reușit să mărim numărul cititorilor cu o sută. Pentru întîmpinarea Congresului am organizat o expoziție cu materialele care oglindesc activitatea Partidului nostru. Un panou mare, aranjat în biblioteca noastră, prezenta grafic realizările planului cincinal.

O acțiune nouă am întreprins în ceea ce privește recuperarea cărților de la cititorii întîrziați. Pentru asigurarea unui rezultat, colectivul nostru a reușit să antreneze numeroși cititori, care și-au luat angajamentul pentru recuperarea cite unei cărți, de la cititorii întîrziați. În această muncă am primit ajutor prețios de la tovarășii Veress Iulia, Mureșan Ioan, Crișan Maria, Kilin Sándor, Rosemberg David și alții.

Am organizat apoi o consfătuire despre cartea Marea pregătire de Al. Jar, al cărei subiect este foarte aproape de muncitorii, mai ales de aceia care au cunoscut amarul vieții în condițiile grele din timpul ilegalității. Deși numărul participanților nu era prea mare, — datorită unei alte ședințe care a fost ținută în același timp — consfătuirea a fost reușită, mulți dintre cititorii prezenți luînd cuvîntul și exprimîndu-și părerea în legătură cu opera discutată. Consfătuirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, adevărat tovarășească, lăsînd să se simtă legătura și apropierea existentă între biblioteca noastră și cititorii săi.

VIRAG ILONA
de la biblioteca sindicală a întreprinderii Iános Herbák

Sala de lectură a Institutului Medico-Farmaceutic din Timișoara

Biblioteca centrală a Institutului de Medicină din Timișoara a luat ființă în cursul lunii martie 1946, avînd un fond de cărți de 40 de volume provenit din diferite donații. Pînă la obținerea de fonduri pentru procurarea de cărți, activitatea bibliotecii s-a desfășurat în condiții foarte grele și a trebuit să luptăm cu o serie de greutăți pentru a remedia această stare de lucruri.

Datorită perseverenței noastre, în anii următori numărul volumelor a început să crească simțitor prin achizițiile pe care le-am făcut, ajungînd în prezent să totalizăm 31.887 volume cărți și 15.524 periodice.

Inceputul activității noastre nu a fost prea ușor. În primul rînd nu am avut local special amenajat. În aceeași încăpere cu sala de lectură se găsea și depozitul de cărți iar ca mobilier foloseam rafturi simple, insuficiente și acestea, încît cărțile erau depozitate pe jos.

În anul 1948 biblioteca a primit cadre noi și un local corespunzător. S-a trecut la reinventarierea cărților, dactilografierea fișelor la mașină și la reorganizarea fișierului pe autori și materii. În momentul de față avem o sală de lectură pentru studenți cu o capacitate de 170 locuri, o sală de lectură pentru corpul didactic, o secție de traduceri și două depozite pentru cărți.

Completarea fondului de cărți se face prin colectura bibliotecilor din localitate și litografiile celorlalte institute de medicină din țară.

Pentru popularizarea noilor titluri am organizat în sala de lectură pentru studenți o vitrină în care expunem aceste titluri și pe care le schimbăm pe măsură ce ne vin cărți noi. De asemenea lunar, alinașim indexul bibliografic al noilor cărți și reviste întrate în bibliotecă.

Pentru o sprijinire cît mai temeinică a perioadelor de colocvii și examene, colectivul bibliotecii noastre și-a întocmit un plan de muncă cu obiective bine stabilite: ținerea bibliotecii deschisă și în zilele de sărbătoare, împrumutul individual pe timp limitat, împrumutul pe grupe de studenți și aprovizionarea bibliotecii cu noile manuale și cursuri apărute.

Pentru a veni în sprijinul catedrei de marxism-leninism și a tovarășilor care studiază diferite forme ale învățămîntului de partid am întocmit albume cu tăieturi din ziarul Scînteia și în care urmărim anumite probleme. La întocmirea acestor albume de un ajutor prețios mi-a fost Buletinul Bibliografic al Camerii Cărții.

Pe lîngă biblioteca noastră mai funcționează și secția de documentare a cărei activitate este un sprijin efecliv pentru corpul nostru didactic.

În momentul de față biblioteca institutului nostru lucrează la întocmirea unor bibliografii necesare cadrelor noastre didactice pentru documentarea lor.

Pentru a da posibilitatea unei documentări la locul de muncă al cadrelor didactice, am organizat 26 de biblioteci mobile în clinicile și laboratoarele institutului, care au ca responsabil un cadru medical desemnat de șeful catedrei. Fondul acestor biblioteci în momentul de față numără 7158 de volume.

În cei zece ani de existență, biblioteca institutului nostru, primind sprijin din partea conducerii institutului și a organizației de bază P.M.R. a dus o activitate destul de rodnică pentru îndeplinirea sarcinilor ce le-a avut. Am reușit să învingem o serie de greutăți ca: lipsa de spațiu, mobilier, personal etc., iar în momentul de față ne străduim ca să lichidăm și alle lipsuri ce mai există în activitatea noastră.

CORNEL BUSUIOC

*bibliotecar șef la Biblioteca centrală
a Institutului de Medicină-Timișoara*

Calendarul nostru

3 februarie 1896 — a murit poetul Nicolae Beldiceanu. Debutul său în „Convorbiri literare” a suferit influența Junimii, dar mai tirziu când apar primele cercuri muncitorești din țara noastră și are loc formarea primului partid politic al clasei muncitoare, Partidul Social Democrat al Muncitorilor din România (1894), lupta de clasă din această epocă, reflectată în lupta de idei, se oglindește și în opera lui Beldiceanu.

Beldiceanu a colaborat la publicațiile literare muncitorești. A fost un activ colaborator al revistei „Contemporanul”. Cutreerind satele Moldovei s-a apropiat cu dragoste de popor scriind poezii în care prezintă în imagini vii prăpastia dintre clasele sociale. Ultima etapă a creației sale este însă puternic influențată de ideologia burgheză care a izbutit să-l atragă în mrejele formalismului.

De consultat: Beldiceanu, N.: Poezii. București. Editura pentru literatură și artă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., 1950, 142 p. (prefață de Ion Vitner, p. 5-52).

*

5 februarie 1836 — se împlinesc 120 de ani de la nașterea criticului rus Nicolai Alexandrovici Dobroliubov care și-a început activitatea publicistică încă din anii de școală.

În scurta și rodnică sa activitate — a murit în 1861 — Dobroliubov a promovat cu consecvență ideea nimicirii orânduirii absolutistă-iobăgăstă. Luptând alături de Cernișevski, Dobroliubov a demascat pe cei care sub pretextul că sînt de partea poporului, ajută pe dușmanii acestuia. Cald apărător al țărănimii, el n-a putut vedea că revoluția la care visa nu se putea înlăptui decît sub conducerea proletariatului.

Deși Dobroliubov nu a putut ajunge la noțiunea științifică a clasei sociale, totuși el are meritul de a fi scos în evidență lupta inevitabilă între categoriile sociale care se vrăjmășesc din cauza intereselor contradictorii, ajungînd astfel la concepția răsturnării orânduirii feudale prin revoluție.

A combătut cu multă hotărîre fațetele pozitive ale acelor care propovăduiau arta pentru artă, fundamentînd teoria rolului artei ca uneltă a progresului, în slujba poporului.

De consultat: Novicov, Mihai: Din învățămintele criticii lui Dobroliubov. în volumul: Pentru literatura vieții noi. București. E.S.P.L.A. 1953, p. 263-323 (Colecția „Studii literare”); Vorovski, V.; N. A. Dobroliubov. în volumul: Studii de critică literară. București Editura Cartea Rusă, 1950, p. 24-37; Zerceaninov, A. A., Raihin, D. I., Strajev, V. I.: N. A. Dobroliubov. în volumul: Literatura rusă. Editura Cartea Rusă, 1954, p. 111-122.

*

8 februarie 1828 — s-a născut Jules Verne, povestitor francez cu o bogată fantezie științifică în opera căruia, scrisă și publicată în a doua jumătate a secolului XIX, găsim previziunea uriașei dezvoltări a științei omenești. În scrierile sale care timp de aproape o sută de ani constituie o lectură atractivă pentru tineret, el a întrevăzut aviația, submarinul, televiziunea, sborul interplanetar și multe altele. Ceea ce înafara fondului literar-științific ridică și face nepieritoare valoarea operei lui este caracterul ei profund moral, justa înțelegere a problemelor timpului.

De consultat: Baconski, L.: Mereu actualul Jules Verne. Semicentenarul morții marelui povestitor fantastic. Steaua, 1955, nr. 5, p. 72-80; Elvin, B.: Marele maestru al romanului fantastico-științific. Scinteia 24.III.1955, p. 3; Popescu-Bogdănești, N.: O întâlnire neobișnuită. 50 de ani de la moartea lui Jules Verne. Contemporanul, 25. III. 1955, p. 5.

*

10 februarie 1837 — a murit marele scriitor rus Alexandr Sergheevici Pușkin, care s-a afirmat cu o vigoare deosebită în toate domeniile creației literare: poezie, povestiri, teatru, critică, istorie etc. ogîndînd aspecte variate din viața poporului său, dezvăluînd în toată plenitudinea natura, omul și relațiile sociale, deschizînd orizonturi cu totul noi literaturii vii ruse. Apropiîndu-se cu multă dragoste de popor el face să vibreze în opera sa deosebitele însușiri ale omului simplu, demascînd în același timp despotismul autocrației țariste și aspirarea feudală.

Pușkin a participat la lupta poporului său pentru libertate făcând parte din organizațiile revoluționare ale timpului său. Poeziile sale, povestirile și operele dramatice pe care le-a dăruit literaturii se disting printr-o înaltă măiestrie literară, ele marcând începutul unei ere noi în literatura rusă. Ecoul scrierilor lui Pușkin a trecut de mult granițele țării sale, răsunând și astăzi în conștiința tuturor popoarelor care luptă pentru libertate.

De consultat: Gane, Tamara: O sărbătoare pentru iubitorii de literatură. [Opere alese. Vol. 1 și 2. Recenzie]. Știința Tineretului, 21.X.954, p. 3.; Meilah, B.: A S. Pușkin, (1799—1837) — Monografie — București, Cartea Rusă, 1952, 175 p.; Rariște, Florea D.: O nouă versiune românească a „Basmelor“ lui Pușkin [Recenzie] în Almanahul literar 1953, nr. 12, p. 81—84.

*

17 februarie 1856 — se împlinesc 100 de ani de la moartea lui Heinrich Heine unul din cei mai mari poeți germani. A fost contemporanul împăratului Napoleon I și a cunoscut perioada reacțiunii feudale care a urmat izgonirii împăratului, evenimentele care au avut un puternic ecou în opera sa. Luând atitudine împotriva școlii romantice ca expresie ideologică a reacțiunii, Heine se inspiră din tradițiile populare, dând poeziilor sale o formă și un conținut realist. Concepțiile sale democratice, dragostea lui pentru libertate și în general ideile revoluționare care-l animă, îl fac să devină unul dintre cei mai aprigi apărători ai mișcării popoarelor pentru libertate din anul 1848, manifestând un înalt patriotism revoluționar, ceea ce a sfârșit ura înverșunată a cercurilor reacționare împotriva sa.

Exilindu-se în Franța unde a trăit multă vreme și unde a avut legături de prietenie cu Balzac, George Sand, el a studiat profund viața politică a acestei țări și ne-a lăsat în scrierile sale publicistice multe relații interesante în această privință.

Cu toate contradicțiile care au frământat pe acest creator de geniu și care s-au resfrânt și în opera sa, Heine figurează în patrimoniul literaturii universale ca un autentic poet și scriitor revoluționar.

De consultat: Heine, H: Impresii de călătorie. București, E.S.P.L.A., 1955, 219 p. (cuvînt înainte de Alfred Margul-Sperber, p. 5-10). (Colecția „Biblioteca pentru toți“).

17 februarie 1673 — a murit Molière, pe numele lui adevărat, Jean-Baptiste-Poquelin. S-a născut la 15 ianuarie 1622. Tatăl său tapițer de yază, furnizor al curții regale, l-a trimis la colegiul Clermont, vestita școală iezeuită din Cartierul Latin. În 1640, după ce își ia licența în drept, la Orléans se înscrie în baroul parisian și își ajută tatăl în meseria de tapițer. Molière însă nu va fi nici tapițer, nici avocat. El va fi actor ambulănt cutreierînd timp de 12 ani multe orașe din Franța și luînd astfel contact cu realitățile vremii. La început a scris cîteva farse, apoi au urmat primele piese de valoare: Nechibzuitul și Dragoste cu toane. Acestora se adaugă rînd pe rînd noi creații ca: Prețioasele ridicule, Sganarel sau Incorporatul închipuit, Școala bărbăților, Pisălogii, Tartuffe, Mizantropul, Medicul fără voie, Burghezul gentilom, Bolnavul închipuit etc., care au apărut și în rominește în volumul Opere din colecția Clasicii literaturii universale.

De consultat: Molière: Opere. Vol. I. București, E.S.P.L.A., 1955, 484 p. (Studiu introductiv de N. N. Condeescu și Valentin Lipatti, p. 5-49). (Colecția „Clasicii literaturii universale“).

*

26 februarie 1802 — s-a născut Victor Hugo poet francez a cărui operă revoluționară are și astăzi o deplină valoare actuală. Părăsind ideile romantismului reacționar care l-au cucerit la începutul activității sale literare, Hugo trece în tabăra romanticilor care susțineau ideile umanismului, ale progresului și dreptății sociale, devenind prin arta sa în domeniul poeziei, dramaturgiei și romanului un combatant viguros pentru libertatea popoarelor, împotriva asupritorilor și tiranilor. Hugo este printre primii scriitori care deși n-a înțeles întreaga însemnătate a revoluției de la 1848, a cîntat eroismul muncitorilor mărturisindu-și dragostea, respectul și admirația sa pentru înverșunarea cu care au luptat și căzut pe baricadele revoluției. Luînd atitudine împotriva trădătorului Ludovic Bonaparte care a călcat în picioare cuceririle revoluționare ale poporului, Hugo e nevoit să se exileze și se întoarce abia în zilele glorioase ale Comunei din Paris pe care a cîntat-o cu mult patos.

De consultat: Călin Vera: Victor Hugo și arta lui poetică. În volumul: Articole de critică. București, E.S.P.L.A., 1954, p. 227-240 (Colecția „Studii literare“) Lipatti, Valentin: Umanismul lui V. Hugo [Mizerabilii. Recenzie]. Gazeta literară 1.VII.54, p. 2; Petrescu, Cezar: Victor Hugo — titan al literaturii universale. [Mizerabilii. Recenzie]. Știința tineretului 1.VII.54, p. 2; Vianu, T.: Artă lui Hugo. În volumul: Probleme de stil și limbă literară. București, E.S.P.L.A. 1955, p. 147-157. (Colecția „Studii literare“).

RELĂȚII INTERNAȚIONALE. SITUAȚIA POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ ÎN ȚĂRILE CAPITALISTE ȘI COLO- NIALE

KAHN, ALBERT E.: *Jocul morții.* Efectele războiului rece asupra copiilor noștri. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 253 p., lei 5.50.

Noua lucrare a cunoscutului scriitor și jurist Albert E. Kahn, înfățișează urmările nefaste ale războiului rece asupra copiilor și tineretului american. Paginile lucrării cuprind un bogat material documentar: sute de citate din declarații, documente, statistici oficiale, relații ale unor fapte autentice din viața americană, care arată în mod convingător cum în Statele Unite ale Americii se inoculează în sufletul copiilor și tineretului credința că războiul rece e un lucru inevitabil, că ura este ceva firesc iar omorul un joc. Pentru atingerea acestui țel sînt folosite cele mai odioase măsuri: în școli copiii sînt înspăimîntați prin exercițiile de apărare pasivă, care devin tot mai numeroase, cu ideea unui război atomic; învățătorii și profesorii cu convingeri progresiste care se opun educării copiilor în spiritul cerut de adepții războiului rece, sînt excluși din învățămînt. Se merge pînă într-acolo, încît copiii sînt despărțiți de părinții care împărtășesc convingeri democratice. Televiziunea și radioul, cinematografia și „comicsurile“, editate în tiraje de milioane de exemplare, slujesc și ele scopurilor războiului rece, obișnuind milioanele de copii și tineri americani cu noțiunile de violență, sălbăticie și moarte.

Urmarea acestei propagande se reflectă în numărul mare de infracțiuni săvîrșite de tineretul american, în creșterea masivă a numărului de toxicomani, recrutați din rîndurile copiilor și tineretului.

Cartea lui Kahn arată însă cum protestele tot mai numeroase care se ridică împotriva acestei stări de lucruri dovedesc că americanul de rînd se pătrunde tot mai mult de adevărul că războiul nu este inevitabil, că pacea trebuie curcerită, copiii pot și trebuie să fie salvați.

KENNEDY, STETSON: *Sub semnul urii de rasă:* București. 1955, Editura de Stat pentru literatură politică, 327 p., lei 6.25.

Dezvăluind adevăratul substrat al așa zisei egalități a tuturor cetățenilor în fața legii, consfințită în declarația de independență a Statelor Unite, autorul ne arată în ce măsură rasa, credința, culoarea pielii și apartenența națională pot constitui tot atîtea piedici ca un cetățean american să aibă acces în orice sector de producție sau de activitate publică și socială.

În prima parte a cărții, Stetson Kennedy descrie metodele folosite, conform unui plan minuțios conceput cu o criminală premeditare, pentru exterminarea lentă a Pieilor Roșii, transformîndu-i în cele din urmă, într-o simplă curiozitate istorică și turistică, expusă în rezervații speciale, destinate supraieșitorilor acestei populații băștinașe.

În continuare, Kennedy ne introduce în culisele discriminării rasiale practicate în special împotriva negrilor. Preferați ca ultimii la angajare și primii la concedieri, negrii constituie marea majoritate a muncitorilor folosiți în lagărele de muncă forțată, frecvente mai ales în statele Florida, Georgia și Pennsylvania. Pe plan politic, autorul relevă interdicția de a vota care se aplică negrilor sub presiunea amenințărilor. Vrajba și discriminarea rasială sînt întreținute, de asemenea, în rîndul oamenilor muncii, de către liderii sindicalii vînduți patronatului. Instigațiile aceș-

toră s-au transformat, în ultimul timp, în afitări înverșunate îndreptate împotriva comunistilor, apărătorii cei mai hotărâți și mai consecvenți ai intereselor vitale ale muncitorimii și ale întregului popor american.

În încheiere, autorul semnalează activitatea antirasistă pe care o desfășoară cu fermitate și curaj diferitele organizații progresiste: „Asociația națională pentru propășirea oamenilor de culoare”; „Asociația pentru apărarea drepturilor cetățenești”; „Consiliul pentru problemele Africii”, în fruntea căruia se află cunoscutul cîntăreț și militant progresist Paul Robeson.

TEHNICA

LAPP, RALPH: *Noua forță*. Despre atomi și oameni. București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 268 p., lei 5,40.

Savantul atomist american Ralph Lapp descrie în această carte probleme fundamentale ale dezagregării atomului și istoria descoperirilor legate de nucleul atomic, oprindu-se la posibilitățile și perspectivele folosirii energiei atomice alit în scopuri de război cit și în scopuri pașnice. Cu toate că expunerea lui Ralph Lapp are un caracter tendențios, el ajunge să facă unele relevări importante. În primul rînd, el scoate în evidență că în S.U.A. întreaga activitate științifică în problemele energiei atomice este acaparată de cercurile militariste în scopuri de război, axîndu-se în special pe producția de bombe cu mare putere de distrugere și pe crearea de motoare pentru submarine, vase port-avion și alte scopuri militare. În ceea ce privește folosirea energiei atomice în scopuri pașnice savantul american e nevoit să recunoască că lucrările avansează cu pași de melc, lăsînd să se înțeleagă că această situație se datorește spaimei ce o au marile monopoluri că revoluția tehnică a energiei atomice ar putea să devalorizeze investițiile lor de capital.

Cartea savantului Ralph Lapp este interesantă și prin aceea că stabilește aportul savanților europeni la producerea bombei atomice, precizează în mod neîndoios că n-a existat și nici nu poate să existe vreun monopol american în domeniul acesta și în sfîrșit, demască pe savanții americani care au transformat

știința atomică într-o sursă de afaceră prin intensificarea cursei înarmărilor atomice.

LITERATURA

ASZTALOS, ISTVAN: *Pe drumuri*. București. E.S.P.L.A. 1955, 270 p., lei 4,80.

Volumul *Pe drumuri* al scriitorului de limbă maghiară din R.P.R., Istvan Asztalos, cuprinde o parte din schițele și povestirile publicate de autor între anii 1938—1943. Ele înfățișează aspecte de la orașe și sate din vremea aceea, cînd viața oamenilor simpli, era apăsată de tot felul de lipsuri și griji. Acest lucru a vrut să-l sublinieze autorul, punînd în fruntea romanului schița intitulată *Din intîmplările străzii*, în care este înfățișat sfîrșitul tragic al unui cîine de pripas. Acesta, pe cînd căuta prin lăzile de gunoarie hrana pentru puii săi, este încolțit de trecători care vîzînd cu cită disperare încearcă să se apere, îl cred turbat și-lucid. Nu cu mult se deosebeste de viața acestui cîine viața celor doi oameni din bucata *Mucul de țigară*, care jînduiesc și se dușmănesc pentru un muc de țigară aruncat pe trotuar, de care, pînă la sfîrșit nu au parte. Tot o viață de mizerie trăiește și familia din povestirea *Pe drumuri*, nevoită să se, tot mută din loc în loc pentru că nu are cu ce să-și plătească chiria. Imaginea tristă a vieții de familie în regimul burghezo-moșieresc apare și în schița *Lăptarul*. Condițiile inumane de muncă ale muncitorilor sub vechiul regim, sînt descrise cu putere în povestiri ca: *Se urnește pămîntul*, *Printre tăietori*, *La teatru*. Alte schițe zugrăvesc aspecte din viața satelor din acea vreme bîntuîtă de superstiții, vrajbă, dușmănie ca în *Necuratul*, *Mița*, *Prin Ciuc*, *În ajunul Crăciunului*, *Ambiția*. Urmează schițe care ne înfățișează felul cum „fruntașii” de altădată ai satului întrețineau vrajba între poporul român și minoritățile naționale, cum sînt: *De-a țările*, *Măgarul* etc. Scrise cu măesrie artistică, schițele cuprinse în volumul *Pe drumuri* constituie un act de acuzare la adresa nedreptei orînduirii burghezo-moșierești.

DREISER, THEODORE: *Capcana*. București. E.S.P.L.A. 1955, 115 p., lei 1,50. (Colecția „Meridiane”).

Theodore Dreiser, cunoscut cititorilor romîni prin celebra sa carte *O tragedie*

americană demască în nuvela *Capcana*, moravurile deșănțate care se manifestă în S.U.A. cu ocazia campaniei electorale.

Autorul ne introduce în culisele vieții politice a unui mic orașel, în care ziaristul Gregory, element cinstit și conștiințos, îndrăznește să ia atitudine împotriva atotputernicului Tilney, hotărât să-și impună candidatura, prin toate mijloacele, folosind în acest scop cele mai josnice uneltiri. Gregory care întocmese cu conștiințozitate și perseverență un adevărat dosar cu acte de acuzare împotriva clicii conduse de Tilney, cade pînă la urmă victima propriei sale naivități. Cu toate că Gregory se zădărnise la timp substratul josnic al idilei pe care Tilney a pus-o la cale între el și Imogene Clare, în cele din urmă, perfidia și abilitatea unui dușman lipsit de orice scrupul învinge.

Fotografii plătite de Tilney înregistrează scena în care Gregory consimte să o sărute pe Imogene, în clipa despărțirii — fapt care va duce la compromiterea morală a lui Gregory și la transformarea lui Tilney, din inculpat în acuzator.

Prin autenticitatea evidentă a situațiilor prezentate de Dreiser în *Capcana* și caracterul veridic al personajilor care dau viață acestor acțiuni căpătăm o imagine limpede a realității americane surprinsă de autor în trăsăturile ei esențiale.

GUZIAVICIUS, A. G. : Dreptatea fierarului Ignotas. București. Editura Cartea Rusă, 1955, 815 p., lei 19,20.

În anii puterii sovietice s-au înregistrat în viața Lituaniei schimbări uriașe, pentru care poporul lituanian a luptat decenii de-a rîndul, sub conducerea celor mai iubiți fii ai săi, comuniștii. Unul din scriitorii care a consemnat în ample imagini artistice episoade importante ale acestei lupte este și Alexandras Augustovici Guziavicius (Gudaitis). Romanul *Dreptatea fierarului Ignotas* scris între anii 1948—1949 și distins în 1951 cu Premiul Stalin, este o adevărată epopee a luptei revoluționare a poporului lituanian pentru puterea sovietică în anii 1918—1919. Fierarul Ignotas, eroul principal al romanului, este tipul luptătorului ieșit pe scena istoriei din cele mai adînci rădăcini ale poporului său. El e curajos, ager, însetat de dreptate și de o viață mai bună. Ca soț și tată este deosebit de grijuliu și iubitor. Războiul

il poartă pe meleaguri îndepărtate. La Leningrad, în timpul Marii Revoluții din Octombrie, are legătură cu muncitorii de la uzinele Putilov prin fratele său Norbertas, vechi comunist. Ascultă istorica cuvîntare a lui Lenin în gara finlandeză și într-un cerc de studiu ia cunoștință de învățătura marxistă și află care e adevărul pentru care trebuie să lupte în viață. Cînd se întoarce în patria sa o găsește ocupată de armatele Kaiserului. Luînd legătura cu bolșevicii de aici, devine un adevărat partizan, un conducător de detașament care contribuie la înstăpînirea puterii sovietice pe o mare parte a teritoriului Lituaniei.

PREDA MARIN : Moromeții. București, E.S.P.L.A., 1955, 510 p., lei 8,65.

După succesul obținut prin publicarea nuvelei *Desfășurarea*, scriitorul Marin Preda a îmbogățit literatura țării noastre cu încă o lucrare valoroasă: romanul *Moromeții*. În acest roman e descrisă viața satului de la mijlocul deceniului al patrulea al veacului nostru, cînd situația economică a țărănimii muncitoare se înrăutățește din ce în ce mai mult, odată cu accentuarea procesului de fascizare a vieții politice a țării și cînd cercurile imperialiste, pregăteau războiul antisovietic. În aceste împrejurări, familia lui Ilie Moromete, țaran mijlocăș cu pretenții de închiaburire, primește lovituri neașteptate, care o duc spre sărăcire și destrămare. Stăpîniți de pofta de cîștig, influențați de sfaturile interesate ale mătușii lor, cei trei feciori mai mari ai lui Moromete fură oile și caii tatălui lor și pleacă la București, în speranța unor afaceri, după exemplul lui Victor Bălosu, fiul unui chiabur. Între timp greutățile plouă pe capul bătrînului Moromete. Executările silite pentru neplata impozitelor, camăta băncilor pentru datoriile mai vechi și mai noi, cheltuielile mari cu întreținerea la școală a fiului cel mic Neculai, pretențiile fiicelor Tita și Ilinca de a nu li se înjumătăți zestrea, toate acestea fac pe țanțoșul Ilie Moromete să-și plece din ce în ce fruntea, să se gîrbovească în fața vieții, să înțeleagă că întreaga orînduire socială îi este potrivnică lui ca și tuturor oamenilor muncitori, și favorizează pe demagogi, cămătari și tot soiul de lepădături.

Deși nu cuprinde în povestirea sa decît o vară din viața satului Siliștea-Gumești, și în special a familiei lui Ilie Moromete, romanul *Moromeții* este o mărturie a unei orînduiri nedrepte și un document omenesc de o adîncime impresionantă.

ERATA. La pag. 27, coloana I, rindul 1 de
sus, se va citi 1216 în loc de 216.

**Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale, prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.**